

صفات المحیین و الرابع أنه لم یزل إذا مات لم یتربک میراثاً و ذلك من شیم الزاهدین و الخامس أنه لم یزل مع صاحبه إن جفی و إن طرده و ذلك من أخلاق المریدین و السادس إنه یرضی من الدنیا بأدنی مكان و ذلك من سیر المتواضعین و السابع أنه إذا غاب عن مكانه تركه و انصرف إلى غیره و ذلك من علامات الراضیین و الثامن إذا ضرب و طرد ثم دعی أجاب غیر حقود و ذلك من نعوت الخاضعین و التاسع أنه إذا حضر جماعة یأكلون شيئاً قعد ینظر إليه من بعيد و ذلك من خصال السالکین و العاشر أنه إذا رحل من مكان لا یصحب معه شیء و لا یتربک ما یلتفت إليه و ذلك من شعار المجردین؛ کاغذ: فرنکی نخودی نازک، ۲گ (۳۹-۴۰پ)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۳×۹/۵سم [ف: ۴۰/۲-۳۴۱]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۱۰/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کاه، تا: ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: فرنکی (الوان)، جلد: مقوایی تیماج زرد، ۲ص (۹۵-۹۶)، ۲۰ سطر (۱۷×۱۲)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰-۱۵۱]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۸۴۰/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کاه، تا: ۲۳ ربیع الثاني ۱۳۰۵ق؛ کاغذ: فرنکی آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، ۳ص (۵۵-۵۸)، ۱۹ سطر (۱۴×۷)، اندازه: ۲۱×۱۳سم [ف: ۱۳-۲۵۸]

۱۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۵۷۵/۳

انجام: برابر

نام کتاب و مؤلف به قرینه انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: غیاث الدین ابومحمد سلیمان، بی تا؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: چرمی، ۳گ، اندازه: ۱۷×۱۰/۵سم [ف: ۳-۱۲۳۸]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۶۴/۱۳

بی کاه، بی تا؛ کاغذ: فرنکی آبی، جلد: تیماج مشک، ۳ص (۲۱۲-۲۱۴)، ۲۳ سطر (۱۸×۱۳) [ف: ۱۲-۲۸۴۴]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۴۳/۴-۶

نسخه اصل: بغداد لی وهبی ش ۲۰۲۳؛ خط: نستعلیق، بی کاه، بی تا؛ ۳گ (۴۲-۴۴پ) [فیلمها ف: ۱-۵۱۷]

۱۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۹۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: رفیع الدین محمد بن محمد معصوم رضوی، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۳گ (۷۱-۷۳)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۱۳سم [ف: ۳-۱۱۵]

● الام / کیمیا / عربی

al-umm

جابر بن حیان، ۱۲۰-۱۹۸؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739-814)

فان الله تعالی یقول تواصوا بالحق و قد وقفت علی توالیفک و ما ابدک الله به من القوة المتخیلة و الفکر الجید؛ انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد رفیع الحسینی، تا: محرم ۱۰۲۷ق، ۱گ (۴۴۵) [ف: ۱۵-۱۸۴]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۳۶/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن جلال الدین محمد شهیر به مؤمن کاشانی، تا: ۱۰۲۸ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری رنگ، جلد: تیماج قرمز روشن بدون مقوا، ۴ص (۵۸-۶۱)، ۲۳ سطر، قطع: خشتی باریک، اندازه: ۲۲×۱۱سم [ف: ۹-۶۵۰]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۳۵/۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، کا: شهاب الدین علی حسنی دیباجی، تا: با تاریخ ۱۰۹۹ق، جا: کرمان؛ ۲ص (۲۵۱-۲۵۲) [ف: ۳-۵۰۲]

۱۰. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۸۵۵۶/۴

آغاز: برابر؛ انجام: و ترکها التعریف سجیة و لیظهر کلم صفاته و أسمائه و کماله.

خط: نسخ، کا: حاجی عبدالله بن سید طه عرب، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ (۸۹-۱۰۴)، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۱۳سم [ف: ۲۲-۱۳۱]

۱۱. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: ۱۴۱/۱

آغاز: برابر؛ انجام: غیرها من الاحادیث الدالة علی بقاء النفس و معادها [پاک کرده اند] الطلاب راجی رحمة الله الوهاب ... والله و ایاهم طریق الصواب

نام کتاب و مؤلف در فهرست ذکر نشده است که به قرینه آغاز نسخه معین شد؛ خط: نسخ خوش، بی کاه، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: زرد آهار زده، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ (۱-۲۹)، ۱۲ سطر (۱۱×۵)، اندازه: ۱۷×۱۱سم [ف: ۱۰۸-۱۰۸]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸۷۷/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا حاجی محمود اصفهانی، تا: قرن ۱۳؛ رکابه دار؛ جلد: تیماج سرخ، ۳ص (۲۰۶-۲۰۸)، ۲۵ سطر، اندازه: ۳۰×۱۹سم [ف: ۴۴-۱۱۱]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۰/۱۱ کو

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کاه، تا: اواخر قرن ۱۲ یا اوایل قرن ۱۳؛ مصحح، ندرتاً ترجمه برخی واژه‌ها به ترکی به صورت زیرنویس یا در هامش، نیز در برگ ۴۱ از متن حدیثی مشهور، در خصال سگ آمده که در آن به مواعظ عرفانی و اخلاقی توجه شده است، متن این حدیث چنین است: «فی الکلک عشرة خصال محمودة ینبغی للمرید أن یتخلق بهن: الأول الکلک لایزال جایعاً دائماً و ذلك من آداب الصالحین و الثاني لایکون له موضع یعرف به و ذلك من عادة المتوکلین و الثالث أنه لاینام من اللیل إلا القلیل و ذلك من

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)، جلد چهارم، به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276241

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰/۲۰۱۲

انجام: ان الله تعالى فان احببت ان تطبخه كما يطبخ الزيت بما القلى و تصفيه عنه الى ان يتم بياضه فهو الاخر.
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن سرخ، ۲۰ قطع: [ف: ۵-۳۳۲]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۱۲/۶

آغاز: برابر، آغاز ترجمه: به نام خدای بخشاینده مهربان، پروردگارا میسر کن؛ انجام: برابر، انجام ترجمه: و این آخر کلام است و السلام. تمام شد کتاب اصول
با ترجمه زیرنویس فارسی؛ خط: نسخ پخته و نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ گک (۷۱-۱۰۲) (پ: ۱-۲۰)

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۱۲۷/۳-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ در چند جا عبارت «قال جابر» دارد، با یادداشت کتابدار «احتمالاً به خط مرحوم آقای اول»؛ ۲۵ ص (۱۷-۴۱) [عکسی: ۱-۳۱]

۴. قم؛ گلبایگانی؛ شماره نسخه: ۲۳/۶۱-۴۵۴/۴

آغاز: برابر؛ انجام: و اعلم ان الانسان ان لم يكن فيلسوفا و لا يرى من كتب فلسفيه و لا كتابنا المائة لم يحصل كثيرا فائده من علم الميزان و هذه هو الحواشى التي تسمع بها فاعرفه و اعمل بحسبه فضل انشاء الله تعالى تمت والسلام.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکى ساده عطف تیماج مشکى، ۷ گک، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲ سم [ف: ۶-۳۲۸۷]

۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۵۸۸/۵

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلوة على سيدنا محمد النبي و آله و سلم تسليماً كثيراً؛ انجام: و لا فى كتبنا المائة لم يحصل كثيرا فائده فى علم الميزان و هذه الحواشى التي تسمى بها فاعرفه و اعمل بحسبه تصل انشاء الله

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ محشى؛ جلد: چرم زرد، گک (۵۱) - (۵۸) (پ: ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۱۱ سم [مؤید: ۲-۹۶])

● **الاصول = فى اصول الهندسة و الحساب = كتاب**

الاصول / رياضيات / عربى

al-uṣūl = fī uṣūl-il-hindisa wa-l-ḥisāb = k.-ul-uṣūl

اقلیدس، ۳۰۶-۲۸۳ قبل میلاد

oqlīdos (-306--283)

مترجم: اسحاق بن حنین ۲۱۵-۲۹۸ قمری

«اصول» در هندسه از مصنفات مهمه اقلیدس صوری مهندس یونانی است که حنین بن اسحق طیب آن را از یونانی به عربی ترجمه کرده و ثابت بن قره بن مروان حرانی آن را اصلاح نموده است، مشتمل بر پانزده «مقاله» که دو مقاله اخیر را از ملحقات شمرده اند. قفطی می گوید اقلیدس مظهر هندسه و معروف به صاحب «جومطریا» بوده و نام کتابش به یونانی «استروشیا» یعنی اصول علم هندسه است، این کتاب را حکمای یونان «ارکان» و

حسین صفوی بین سال های ۱۱۰۵-۱۱۳۵ ق کتابت شده؛ بالای برگ ۱۳۲ عبارت «یا کیکج» آمده؛ کاغذ: فرنگی نخوی آهار مهره ته نقش دار، جلد: تیماج قهوه ای مجدول، گک (۱۰۷) - (۱۰۸)، اندازه: ۱۹۷×۱۳۷/۷ سم [ف: ۲۹/۲-۷۱۵]

● **اصناف النساء / متفرقه / عربى**

aṣnāf-un nisā'

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰-۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981-1038)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۷۳/۲۷-ف

نسخه اصل: لالا اسماعیل ش ۴۸۷؛ بی کا، تا: قرن ۸؛ گک (۲۲۷-۲۲۸) [فیلمها-ف: ۱-۵۰۴]

● **اصنام سبعة / كيميا / فارسى**

asnām-e sab'e

بلیناس حکیم

balīnās-e hakīm

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض ۱۰۸۵۵

آغاز: بسمله. بر رای حکیم بلیناس در ترکیبی مرتفع در وقت زر و نقره؛ انجام: و بر وصیت من کار کنید تا به مطلب برسید انشاء الله تعالی قد تم هذا الكتاب بعون ... ذیحجه سنه ۱۲۹۸
خط: مختلف، بی کا، تا: ۱۲۹۸ ق [الفبائی: ۵۴]

● **الاصول = اصول الكيمياء = الكيمياء / كيميا / عربى، فارسى**

al-uṣūl = uṣūl-ul-kīmīyā = al-kīmīyā

جابر بن حیان، ۱۲۰-۱۹۸ قمری

jāber ebn-e hayyān (739-814)

مؤلف در دیباچه می گوید: «قد ذكرنا فى كتابنا هذا اصول الاعمال فى هذا الصناعة الموسومة ... بالكيمياء ... و قد سميناها كتاب الاصول». با سربندهای باب: تدبیر الزرنيخ، عمل الزريق الحى، تدبیر ماء الاحمر، تدبیر ماء الشعر، عمل النوشادر ...

آغاز: حمدله. صلاة. و بعد، فانه يجب على من نظر فى هذا الكتاب، ان يحمدالله و يسأله أن يرزقه فيه ... فتقول و نبء بعون الله و برکتہ ... انا قد ذكرنا فى كتابنا اصول الاعمال فى هذه الصناعة ...

انجام: قد اتينا على جميع ما وعدنا فيه فى صدر الكتاب و ائتمناه فقد وينا فى الميعاد. و هذا آخر الكتاب. تمت.

[دنا ۱۰۷۱/۱ (۲ نسخه)؛ الذریعه ۲۱۱/۲ و ۱۹۷/۱۸؛ زرکلی ۱۰۳/۲؛ فهرست نسخه های منزوی ۷۰/۱]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۸۶/۵

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276241

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۰/۲۰۱۲

جلد: مقوا عطف تیماج قهوه ای، ۱۶ سطر (۱۷/۵×۹) [ف: ۹-]؛
۴۱. قم؛ گلیا یگانی؛ شماره نسخه: ۶۶۵۶-۲۶/۳۴

آغاز: بخش دوم از کتاب اغراض در معالجات و این بخش ...
گفتار نخستین از بخش دوم اندر بیماری سر و علاج آن ... بسمله
... شش جزو است باب نخستین اندرجستن نشانه های سلامت؛
انجام: باب هشتم اندر بیماریهای چشم که خلل اندر بینایی کند
واندر اجزای چشم خللی ظاهر نباشد، ضعیفی قوت باصره طیبیان
قوت باصره را روح باصره نیز گویند

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: نسخه کهن و بسیار نفیس است؛
دارای شمسه بزرگ مذهب؛ جلد: تیماج مشکی دورو سوخت با
ترنج و سرترنج، ۱۳۶ گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶ سم [ف: ۱-۴۵۸]

۴۲. شیراز؛ محلاتی، صدرالدین؛ شماره نسخه: ۳
بی کا، بی تا [نشریه: ۵-۲۷۱]

۴۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۲۱۵

آغاز: بخش عملی از کتاب الاغراض الطیبه و المباحث العلائیه،
این بخش از این کتاب؛ انجام: و آنچه عنایه مخصوص است
سنگین پیوسته خوردن و انکرد و عصاره کرفس و تخم رب
نسخه حاضر بخش عملی است و علامات و علل امراض را بیان
کرده است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛
جلد: تیماج قهوه ای، ۲۳۵ گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵ سم
[مؤید: ۳-۱۸۵]

۴۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۳۷۹

آخر نسخه از باب سوم گفتار ۲۴ ناقص است؛ خط: نسخ، بی کا،
بی تا؛ جلد: تیماج قهوه ای، ۱۵۰ گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳ سم
[مؤید: ۳-۳۱۳]

۴۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۸۷۰-۱

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش Or. 9580؛ بی کا، بی تا [فیلمها ف: ۱-
۱۵]

۴۶. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲-۳۵۹/ر

آغاز: بابست-باب اول در مفرحات و معاجین باب دوم در
گوارشها؛ انجام: پوست هلیله زرد-پنج درم-پوست هلیله کابلی-
پنج درم-هلیله سیاه هفت درم
خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ:
فرنگی شکری، جلد: چرم سیاه، ۱۰۸ گ، ۱۴ سطر (۱۳/۵×۷/۵)،
اندازه: ۱۱/۵×۱۸ سم [ف: ۱-۳۳۹]

اغراض طبی < الاغراض الطیبه و المباحث العلائیه

● اغراض کتاب الملك / کیمیا / عربی

agrād-u k-il mulk

جابر بن حیان، ۱۲۰-۱۹۸؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739-814)

رساله ای است بسیار کوتاه در شرح کتاب ملک خودش که در

بی کا، تا: قرن ۱۳، قطع: وزیری [د.ت. مجلس]
۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۴۲

آغاز: برابر؛ انجام: و علاج گزیدن تمساح و سگ آبی و ماهی
سیاه موضع گزیدن را بعسل و بوره ارمنی طلا کننده و نمک و سر
که در آن بمالند بعد از آن که پاک شود پیه مرغان و پیه گاو
کوهی نهند و اگر پیه تمساح بدست آید بهتر بود و باقی علاج
گزیدن کلب بود بآن طریقه بعمل آورند (تمت الکتاب بعو الله
الملک الوهاب غرة شهر ذیحجه الحرام سنة ۱۲۱۰ در دارالسلطنه
اصفهان سمت تحریر یافت فی سنه ۱۲۱۰).

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱ ذیحجه ۱۲۱۰ ق، جا: سپاهان؛ در سال
۱۲۴۶ به دارالسلطنه اصفهان منتقل شده؛ مهر: «علی نقی ابن
محمد»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: سرخ مقوایی عطف و گوشه ها تیماج،
۳۸۹ گ، ۷ سطر (۱۲/۵×۷)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵ سم [ف: ۸-۲۸]

۳۴. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۶۴

خط: نستعلیق، کا: حاجی اسماعیل، تا: ذیحجه ۱۲۲۱ ق؛ جلد: تیماج
قهوه ای ضربی، ۱۹۸ گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰ سم [ف: ۳۸]

۳۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۳۰۲

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر جراح شیرازی، تا: ۱۵ جمادی
الثانی ۱۲۳۲ ق [نشریه: ۷-۱۰۳]

۳۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۴۷۷۵

خط: نستعلیق، کا: آقا محمد بن حاجی محمد یوسف تفلیسی
تاجر، تا: ۱۸ ذیحجه ۱۲۶۷ ق، جا: قریه سورک؛ افتادگی: آغاز
(برگ اول)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، ۲۲۲ گ، ۱۹
سطر (۱۰/۵×۲۱)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵ سم [ف: ۲-۸۰]

۳۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۱

آغاز: برابر؛ انجام: و آبی و انار و عدس بغوره پخته قم معده را
قوت دهد خاصه اگر با پودنه باشد
خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۱۶۹ گ، ۱۵
سطر، اندازه: ۱۸×۲۴ سم [ف: ۴-۸۱]

۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲

آغاز: برابر؛ انجام: و الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام
علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین برحمتک یا
ارحم الراحمین.

خط: نستعلیق، کا: عبداللطیف بن عبدالسلام بن عبدالملک
تبریزی، بی تا؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی عطف شبر و
یشمی (= جلد نو)، ۵۵۵ گ، ۱۵ سطر (۱۵×۹)، اندازه: ۱۶×۲۳ سم
[ف: ۳-۱]

۳۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۲۰۸

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ تاریخ ۸۹۵ در پایان نسخه آمده و گویا
درست نباشد؛ جلد: تیماج قهوه ای، ۷۵ گ، ۲۳ سطر، اندازه:
۱۴×۲۴ سم [ف: ۱۶-۲۰۵]

۴۰. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۶ فیاض

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: ترمه،

فهرستگان نسخه های خطی ایران (نخا)؛ جلد چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276241

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۰/۲۰۱۲

در تدبیر افلاک سبعة: تدبیر الفلك الاول و هو زهل، تدبیر الفلك الثانی و هو المشتري، تدبیر الفلك الثالث و هو المريخ، تدبیر الفلك الرابع و هو الشمس، الفلك الخامس و هو الزهره، الفلك السادس و هو عطارد، تدبیر الفلك السابع و هو القمر.

قم: مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۹۱۱/۱۰

آغاز: الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين ولا عدوان الا على الظالمين؛ انجام: تخمير المارقشيشا اغسله بالماء و الملح ان تدقه ثم اغسله بالخل حتى ينقى ... فانها تخمر ان شاء الله تعالى.
خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی ضریبی مجدول، ۱۲ گ (۷۵ پ-۸۶ پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸ سم [ف: ۲-۱۷۷]

← افلاک و انجم کتاب خدایند ← جبر و اختیار

● افلاک و بروج / هیئت / فارسی

aflāk va borūj

احوال کواکب و افلاک و بروج در فصولی کوتاه گزارش کرده و شاید از کتابی مفصل در این موضوع جدا شده باشد.

قم: موعنی؛ شماره نسخه: ۸۲۹۹/۳

آغاز: حکما گویند که فلک جسمی است بسیط مشتمل بر وسط متحرک بر آن نه خفیف و نه ثقیل؛ انجام: و هر دهنی هشتاد هزار زبان دارد و بهر زبانی خدای را حمد و ثنا می گوید
خط: نستعلیق، کا: قاسم بن محمد حسین رشتی، تا: ۱۰۷۴ق؛ جلد: دو رو تیماج رو قهوه ای پشت مشکی، ۳۷ گ (۷۲ پ-۱۰۸ ر)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵ سم [ف: ۲۱-۲۵۹]

● الافلاک و خلقها و عدد حرکتها و مقدار مسیروها

(فی ذکر) / ریاضیات / عربی

al-aflāk wa xalq-u-hā wa 'adad-u ḥarikat-i-hā wa miqdār-u masīr-i-hā (fi dīkr-i)

ثابت بن قره، ۲۲۱-۲۸۸ قمری
sābet ebn-e qorre (837-902)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۲/۸-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۷؛ ۲ گ (۵۱-۵۲) (فیلمها ف: ۱-۴۶۸)

● افلاک و عطارد / هیئت / عربی

aflāk va 'otāred

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۳۹۱/۵

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ دارای اشکال؛ کاغذ:

● افکار و عقاید / حکومت و سیاست / فارسی

afkār va 'aqāyed

ممتحن الدوله، مهدی بن رضا قلی، ۱۲۶۳-۱۳۲۷ قمری
momtahan-od-dowle, mahdī ebn-e rezā qolī (1847-1909)

در سه دفتر، یادداشت های سیاسی او است و در آن سرگذشت و سخنان بزرگان ایرانی روزگار قاجار و بزرگان اروپا آمده و می گوید که مسلمانی بسیار ساده هستم و سرگذشت پیامبر اسلام را از روی کتاب ساواری مترجم قرآن می آوردم و از شیخ فضل الله نوری یاد می کند و می گوید که خوب بود او را به دار نمی آویختند و اگر گناه کار بوده است او را در خانه اش قهوه ای می دادند و فردایش هم برای او در مسجد شاه ختم و پرسه می گذاشتند تا کار بدانجا نکشد که پس از او سید عبدالله بهبهانی هم کشته شود و ثقة الاسلام در تبریز نابود گردد و مجلس و آستانه رضوی مشهد به توپ بسته شود.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۰۶-ف

خط: نستعلیق، کا: = مؤلف، بی تا [فیلمها ف: ۳-۷۸]

← افلاطون ← گفتارهای افلاطون و دیگران

← افلاطون ← گفتگوی عیسی و افلاطون

● الافلاک / هیئت / عربی

al-aflāk

سجزی، احمد بن محمد، ۳۳۰-۴۱۵ قمری
sejzī, ahmad ebn-e mohammad (942-1025)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۳۵۰/۱

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين و صلی الله علی محمد خاتم النبیین، اما بعد فان الله جل جلاله و عظم فعاله لما قدر للامير السيد الملك العادل ابی جعفر احمد بن محمد مولی امیرالمؤمنین اطال الله بقاءه؛ انجام: بما يتلوه في الكتاب الثانی و يتصل بها ان شاء الله تعالى

خط: نسخ، کا: محمد محسن بن محمد حسین، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید فرنگی و آهار مهره، جلد: تیماج، ۲۷ ص (۱-۲۷)، ۲۰ سطر (۱۵/۷×۹)، اندازه: ۲۲×۱۴/۳ سم [ف: ۸-۱۲۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۴/۱

بی کا، بی تا؛ قطع: رحلی، اندازه: ۲۹×۲۰/۵ سم [ف: ۲-۹۴]

● افلاک السبعة / هیئت / عربی

aflāk-us sab'a

جابر بن حیان، ۱۲۰-۱۹۸ قمری

jāber ebn-e hayyān (739-814)

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فتحا)؛ جلد چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276241

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۰/۲۰۱۲

[مشار عربی ص ۸۲]

● الحان الحادی بین المراجع و البادی / ادبیات / عربی
alḥān-ul ḥādī bayn-al marāji' wa-l bādī

صیداوی، محمد بن عبدالقادر، -۱۰۴۲ قمری
seydāvi, mohammad ebn-e 'abd-ol-qāder (- 1633)

کتابی است مشتمل بر مکاتبات ادبی منظوم و برخی منثور بین مؤلف و عالمان عصر وی که همچون «الحان السواجع بین البادی و المراجع» صفدی اسامی را به ترتیب الفبایی آورده است. مؤلف در این رساله با مشایخ و استادان خود مراسلاتی داشته که برخی از آنها با اجازه و استجازه همراه بوده و اسامی آنها چنین است: احمد بن یونس عیناوی، احمد بن سلیمان دمشقی، شمس الدین محمد داودی، حسن بن محمد بورینی، محمد بن محمد قدسی که تا سال ۹۹۳ق در محضر درس او بوده است و قاضی محب الدین حموی دمشقی که در سال ۱۰۰۱ق به او اجازه روایت داده است و او نیز به شاگردش شهاب الدین احمد بن محمد طرابلسی صیداوی اجازه روایت داده است. از دیگر دانشمندان که نامشان در این رساله آمده و با مؤلف مکاتبات ادبی در موضوعاتی چون مدح، تهنیت و الغاز داشته‌اند می‌توان به اسامی زیر اشاره نمود: احمد بن منقار، بهاء الدین صیداوی، تقی الدین ابوبکر زهیری، جمال الدین صیداوی، زین الدین عمرقوی، محمد میدانی، عبدالحق حجازی، عبدالقادر بن محمد سوار (استاد و شیخ اجازه او)، علاء الدین حنفی، کریم الدین حورانی، محمد صالحی دمشقی، محمد مغربی مالکی، محمد بن فرفور، نجم الدین ب بدرالدین غزی دمشقی، یحیی بن محمد حنفی.

[ایضاح المکنون ۱۱۷/۱؛ هدیه العارفين ۲۷۷/۲؛ معجم المؤلفين ۱۸۱/۱۰؛ الاعلام ۲۱۲/۶]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۱۲۷

آغاز: و انشق بدر التم معجزة له xx و شكا البعير ثقیل حمل متعب ... ثم ختم الاجازة بعد ذكر القصيدة النبوية؛ انجام: ماحرك العيس حادياها بذی سلم xx و ميل الريح افناناً من العذاب خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱؛ افتادگی: آغاز (چند برگ)؛ مصحح، فهرست چند کتاب امانی به تاریخ ۱۱۵۶هـ در درون جلد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی و ناقص، عطف: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۱گ، ۱۵ سطر (۱۵/۵×۸/۵)، اندازه: ۲۰×۱۴سم [ف: ۳۵-۶۹۲]

● الحان السواجع بین البادی و المراجع / ادبیات / عربی
alḥān-us sawāji' bayn-al bādī wa-l marāji'

صفدی، خلیل بن ایبک، ۶۹۶-۷۶۴ قمری
safadi, xalil ebn-e ibak (1297-1363)

مکاتبات و مشاعراتی که بین مؤلف و فضیای هم عصرش صورت گرفته در این کتاب جمع‌آوری کرده است و آنها را به ترتیب حروف معجم نام‌های صاحبان نامه‌ها قرار داده است. در

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۸۰/۱۰

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شعبان ۸۳۰ق، جا: سمرقند؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن یشمی نو، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۵×۱۲سم [ف: ۶-۲۶۴]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۹۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق متوسط، بی کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ دارای اشکال و جداول نجومی؛ خریداری از مشیری؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی ساده فستقی، ۱۱گ (۳۳-۴۳)، ۱۷ سطر (۱۵/۵×۱۰)، اندازه: ۲۰/۵×۱۷سم [روایانه]

● اللاحق من السبعین / کیمیا / عربی

al-ilhāq min-as sab'in

جابر بن حیان، ۱۲۰-۱۹۸ قمری

jāber ebn-e hayyān (739-814)

در تدابیر زرنیخ تدوین یافته است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۰/۲۲

بی کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی روشن، کوبیده، مقوایی، ۲گ (۱۱۰-۱۱۱پ)، ۱۶ سطر (۱۵×۹)، اندازه: ۲۱×۱۵سم [ف: ۱۰-۵۵۴]

● اللاحان / موسیقی / عربی

alḥān

ابن باجه، محمد بن یحیی، -۵۳۳ قمری

ebn-e bājja, mohammad ebn-e yahyā (- 1139)

ابن باجه در مرحله اول حیات فکری خود به موسیقی اشتغال داشته است و احتمالاً این رساله را در همان زمان نوشته است. چاپ: تصحیح جمال الدین العلوی، رسائل فلسفیه، نصوص فلسفیه غیرمنشوره (بیروت و دارالبيضاء، دارالثقافة و دارالنشر المغربیه: بی تا)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۷/۳۰ عکسی

آغاز: باسم الله الرحمن الرحيم و الله الموفق في جميع الامور اعلم ان النغم التأليفية هي نسب اختلاط الافلاك و دورانها و نغم الطبيعة العاملة بالمجاری الصحيحة؛ انجام: قال: فهذه هي الاصول التي اذا راعاها الضارب مشت احواله و نعماته على السنن المستقيم و الطريق القويم، و فارق ابنا جنسه، و كان يومه خيرا من أمسه. نسخه اصل: کتابخانه بودلیان در آکسفورد، ش ۲۰۶؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد بن محمد بن محمد بن النضر، تا: ۴۷ق، جا: قوص؛ ۲گ (۲۲۱-۲۲۲ر)، ۲۷ و ۳۲ سطر [عکسی ف: ۴-۴۹۰]

فهرستگان: نسخه‌های خطی ایران (فتخا)؛ جلد چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۴؛ رکابه دار؛ جلد: تیماج مذهب،
۱۱ گ (۴۸-پ-۵۸)، اندازه: ۱۸×۱۱/۵ اسم [ف: ۴۴-۶۵]

● لامیتان فی مدح النبی = قصیدتان فی مدح النبی /

شعر / عربی

lāmīyyatān fī madḥ-in nabī = qaṣīdatān fī madḥ-in nabī

وبری، محمد

vabrī, mohammad

دو قصیده لامیه در مدح حضرت رسول اولی در ۱۹ بیت و
دومی در ۲۱ بیتاً آغاز: «لمن بالعلی فوق السمال حلول xx یناجی
بلبل و الانام غفول».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۴۴/۱۰

آغاز: یا صفوة الله ما حیک مبتدع xx بین الانام و لا وصفک
مجهول / انت الذی خصک الرحمن صفوته xx و فیک انزل قرآن
و تنزیل؛ انجام: فارحم و جد و تجاوز و اعف مبتدأ xx فالجود
جم و ما فی الفضل تقلیل

خط: نسخ، بی کاه، تا: اواخر قرن ۱۳؛ ۲ گ (۱۱۵-پ-۱۱۶)، ۱۵
سطر (۱۴/۵×۷/۵) [ف: ۴۱-۲۳۶]

● اللاهوت / کیمیا / عربی

al-lāhūt

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱۱/۱

آغاز: کتاب اللاهوت و هو المقالة الاولى من السبعین مقالة تألیف
ابی موسی جابر بن حیان الحمد لله شکرأ لما مقالة تألیف ابی موسی
جابر بن حیان. الحمد لله شکرأ لما و هب لنا و منحنا منفضله بغير
استحقاق بل جوداً و تفضلاً علينا من غیر سالفه ... فیکون هذه
جوامع ما فی کتبنا المقدمه و المتاخره لانا جمعنا فی هذه ما یحتاج
الیه و السلم. و قد صنعت کتبی هذه سبعین کتاباً و جعلت فی کل
کتاب منها فتاً و له اسم فما فی کتابی هذا یعرف بکتاب اللاهوت
نذکر فیہ الشیء الاعظم و الذی یذکر فیہ الاصول الداخلة فی
الشیء الاعظم؛ انجام: فینبغی ان یفوتک هذه المقدمات التي فی
کتابی هذا ان اردت عمل الباب الاعظم فاعرفها و قد نصحتک ان
شاء الله. تم کتاب اللاهوت بحمد الله و منه و هو الاول من السبعین.

خط: نسخ، بی کاه، تا: صفر ۱۲۸۸ق؛ مصحح، از آنجایی که
بخش هایی از کتاب ها هم نانوشت مانده به نظر می رسد نسخه
صحیحی برای استساخ در اختیار کاتب نبوده، با یادداشتی که
نوشته نسخه به خط جمشید الثانی غیاث الدین علی محمد
اصفهانى پسر محمد حسین اصفهانى است (۱۲۱۵-۱۲۹۳ق)

خط: نسخ، بی کاه، بی تا؛ جلد: تیماج خرمایی، ۱۲ سطر (۸/۵×۱۴)،
اندازه: ۱۴×۱۵/۵ اسم [ف: ۱-۴۹۳]

۱۰. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۱/۲

آغاز: اصبحت منصوره رایات دین المصطفی xx منه فاستردی
جهادامن الی الالحاد؛ انجام: برابر

خط: نسخ، بی کاه، بی تا؛ محشی، در پایان قصیده قصیده دیگری
که شامل ۲۳ بیت است آمده و گوینده آن عمید الدین می باشد و
مطلع آن چنین است: «من یبلغن حمامات یطحاء یطحاء xx مم
متمعات بسلسال و خضراء»؛ ۴ گ، اندازه: ۱۴×۷ اسم [ف: ۱-۲۳۲]

● لامیه العرب / شعر / عربی

lāmīyat-ul 'arab

ازدی، عمر بن براق

azdī, 'omar ebn-e barāq

از عمر بن براق ازدی با یک دیباچه کوتاه به نثر و با حاشیه هایی
به عربی.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۴۳۶/۱

بی کاه، بی تا؛ مجلد؛ جلد: میشن، ۴ گ (۱-پ-۴)، ۱۶ سطر،
اندازه: ۲۱/۹×۱۵/۵ اسم [ف: ۸-۳۸۰]

● لامیه العرب (ترجمه) / ادبیات / فارسی

lāmīyat-ul 'arab (t.)

داور شیرازی، مفید بن محمد نبی، ۱۲۵۱-۱۳۲۵ قمری
dāvar-e šīrāzī, mofīd ebn-e mohammad nabī (1836 -
1907)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۸۵/۷

آغاز: اقموا بنی امی صدور مطیکم xx فانی الی قوم سواکم
لامیل، راست بدارید ای پسران مادرم سینهای مرکبان و شتران
خود را. پس بدرستی که من بسوی قومی که سوی شمایند هر
آینه مایلترم؛ انجام: قصد کند صفح جبل و طرف کوه را و کسی
قدرت گرفتن او را نداشته باشد.

خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۱۱ گ (۳۷-پ-
۴۷)، اندازه: ۱۸×۱۱/۵ اسم [ف: ۴۴-۶۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۸۵/۸

آغاز: اصالة الرأى صانتنى عن الخطل xx و حلیة الفضل زانتنى
لدى العطل، استواری رای و اندیشه نگهداری نموده است مرا از
خطای در گفتگو و بیان و زیور فضل و کمال زینت داده است مرا
نزد بی زینتی از اسباب دنیا و زخارف آن؛ انجام: مصائب دوران
و شرور نفوس و ابتاء زمان و توسل جو به خاتم پیغمبران و ائمه
اثنی عشر علیهم صلوات الملك المنان.

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)؛ بیست و هفت؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازان اسناد و کتابخانه ملی

چاپ: مشهد، مطبعة رضویه، ۱۳۲۶ق، سنگی

بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: ۱۵۳

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد مطلع شدم بر شکایت تو
ایدک الله تعالی از غلبه جهل بر اهل زمان و انحراف بسیاری از
شاهراه ایقان و ایمان
خط: نسخ، کا: حسینعلی خوشنویس، تا: دهه اول ذیحجه
۱۳۲۰ق، به دستور مؤلف؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۶۳گ، ۲۰
سطر، اندازه: ۱۸×۱۲سم [ف: ۱۱۷]

→ الاکل < آداب الاکل
→ اکل < آداب طعام خوردن و فواید صحبت نیکو

● اکل المسک / فقه / عربی

akl-ul mask

بحرانی، جعفر بن کمال الدین، -۱۰۸۸ قمری
bahrānī, ja'far ebn-e kamāl-od-dīn (- 1678)
رساله‌ای در حلیت اکل مشک با استدلال به آیات و روایات و
اقوال فقها.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۱۱۳

آغاز: بسمله، مسأله هل اکل المسک حلال ام لا الجواب اکل
المسک حلال وفاقاً لابن فهد (ره) للأصل السالم عن المعارض و
عموم الأدلة کتاباً و سنة؛ انجام: فانهم يستطيعون مادب و درج
انتهی و هذا واضح
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱، اهدایی: رهبری، خرداد
۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکلی یک‌لا، ۲ص، ۲۱ سطر،
اندازه: ۲۲×۱۲سم [اهدائی ف: ۸۱-۳]

● الاکلیل / کیمیا / عربی

al-iklīl

جابر بن حیان، ۱۲۰-۱۹۸ قمری
jāber ebn-e hayyān (739-814)
آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی ... تسليماً. قد سبق لنا قبل
کتابنا هذا خمسة و عشرون کتاباً منها فی الحیوان و خمسة
الاشجار و کتابنا هذا يعرف بکتاب الاکلیل و هو من الاشجار و
کتابنا هذا يعرف بکتاب الاکلیل و هو من الاشجار و نذكر فيه
قرب التدايیر لهذه الاشياء
انجام: و الکلام علی عطارد سواء الا فی عقدة فان الکبریت و
النوشار يتعلکان و الزبيق ينسبک بغير ذلك الوجه.

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۴۶۷/۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ راسته و چلیپا؛ کاغذ:
فرنگی، جلد: مخمل آبی روی مقوا، ۱۴ سطر (۱۶×۷)، قطع:
ربعی، اندازه: ۲۱×۱۳/۵سم [ف: ۱۶-۶۱۷]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۱۹/۲۱

آغاز: بسمله، ما اعجب هذه الامور و نحاضة الارزاق قال تأخذ
کبريتاً اصفرأ و شمعها ... بمثلها عقاباً؛ انجام: و ارتقت عن ابدانها
مرتقأ خفض دون اعاليها عين الناظرين
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فلفل نمکی آبی فرنگی،
جلد: میشن لایی قهوه‌ای مغزی سبز، ۶ص (۲۹۰-۲۹۵)، ۱۷ سطر،
اندازه: ۲۰/۸×۱۳سم [ف: ۶-۲۳۶]

→ اکسیر وجود انسانی < اکسیر

● اکسیر و حجر مکرم / کیمیا / فارسی

eksīr va hajar-e mokarram

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۳۶۷/۶

آغاز: بدان ایدک الله تعالی که عمل انبیاءعلیهم السلام عمل حق
است و علم اکسیر که به کثرت استعمال؛ انجام: لیظهر لک اسرار
هذا السر العظيم واختتم القول بذكر الله العلی واقول انه الحق من الله
العزیز الجمیل
مطالبی را با عناوین «فصل-فصل» و «فائدة» آورده است؛ خط:
نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج مشکلی،
۱۹گ، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۱-۱۹۷]

● اکسیر و صناعت حجر / کیمیا / فارسی

eksīr va sanā'at-e hajar

قم؛ زنجانی (آیه الله)؛ شماره نسخه: ۹۹/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ (۱-۶پ)، قطع: بیاض رقعی
[چند نسخه-ف: ۲۳۳]

→ اکشف همی و فرج غمی < معنی فقره «اکشف همی و فرج
غمی»

● اکفاء المکاند لاصلاح المفاسد / کلام و اعتقادات / فارسی

ikfā'ul makā'id li-iṣlāḥ-il mafāsīd

بیرجندی، محمد باقر بن محمد حسن، ۱۲۷۶-۱۳۵۲
قمری

bīrjandī, mohammad bāqer ebn-e mohammad hasan
(1860-1934)

در رد بر صوفیه، نگاشته شده به درخواست شخصی که از
اوضاع زمان شکایت داشته است.

فهرستگان: نسخه‌های خطی ایران (فخا)؛ جلد چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276241

استاد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۰/۲۰۱۲

در آن از ماجد و ناطق و صامت واصحاب السین و اصحاب العین و آثار سین و عین و کتابهای موازین و حروف یاد گردیده است. در آن دارد که من به دستور سید خود و به همان گونه که او گفت این کتابها را نگاهشتم. از جابر هم نامبرده شده و دو جا کتابرا «ماجد» می نامد.

آغاز: بسمله. الحمد لله القديم العليم الرؤف الرحيم و صلى الله على سيدنا ... اعلم ان سيد رضى الله عنه، لما امرنى بتأليف هذه الكتب، رتبها ترتيبها لايجوز لى مخالفته فيها، و ان كنت عالماً ببعض اعراضه فيها فى ترتيبها (۱۲ سطر بعد) كتابنا هذا هو الكتاب الماجد ما يجب ان يذكر ما يلىق بمعنى هذا الاسم؛ انجام: من ذوات النهايات. فاعلم ذلك و اين امرك بحسبه انشاء الله تعالى. فاستعن فانه حسينا و نعم الوكيل. تم كتاب الماجد بحمد الله و حسن توفيقه و عنونه و صلى الله على سيدنا محمد خير خلقه و آله و صحبه.
[سزگين ۲۵۱/۴؛ بغدادى، هديه، ۲۴۹/۱]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۸۸/۱۱-عكسى

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق پخته، بی ک، تا: ۱۰۵۴ق؛ ۱۰ص (۱۳۲-۱۳۳) [عكسى
ف: ۱-۳۳۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۸۱/۲۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۰ص (۴۳۴-
۴۴۳)، ۱۸سطر، اندازه: ۲۲×۱۶/۵سم [ف: ۱۱۶-۴۷/۲]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۲۰۶/۱۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی ک، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۶ص (۱۵۵-۱۶۰)،
۲۳سطر، اندازه: ۲۹×۱۸سم [ف: ۲۵۷-۹]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۸۴/۱۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، ک: علی اکبر، تا: ۱۲۶۶ق [رایانه]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۹۱/۲۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی ک، بی تا، جا: حیدرآباد؛ ۴گگ (۱۴۲-۱۴۵ار) [ف:
۱۰۳۲-۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۷۷/۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی ک، بی تا؛ جلد: مقوا، ۶ص (۷۸-۸۳) [ف: ۱۲۲-۳۶]

سه ماجرای برنج و بغرا < بفرانامه

● ماجرای خضر (ع) با شیخین و اثبات امامت علی (ع) و غصب فدک / کلام و اعتقادات / عربی

البرکات و متاجراً لاهل النسك من العبادات تریح فیها تجارتهم ... اما بعد، فیقول بعد الفقیر الى الله الباری ... قد ثبت الخلاف بین المحدثین؛ انجام: و اما سائر العبادات و الادعية و الاحکام فمذکورة فی کتب الفقه ... ولیکن هذا آخر ما قصدنا ایراده فی هذه الرسالة، و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین و صلى الله على سيد المرسلین ...

خط: نسخ، ک: محمد عبدالسلام بن محمد، تا: ۱۲۹۵ق، جا: کشمیر؛ مصحح، محشی با نشان «۱۲»؛ جلد: مشمع، ۴۱گگ، ۲۸-۳۱سطر (۲۰×۱۴)، اندازه: ۲۸/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۸-۷۹۱]

● المأثور / حدیث / عربی

al-ma'tūr

ابوعمیثل، عبدالله بن خلید، - ۲۴۰ قمری

abū-'amaysal, 'abd-ol-lāh ebn-e xalīd (- 855)

چاپ: قاهره، محقق: محمد عبدالقادر احمد، مکتبه النهضة المصنیه، مطابع الدجوى، ۱۹۵ص، ۱۴۰۸ق.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۶ف

نسخه اصل: بایزید ولی الدین ش ۳۱۳۹؛ خط: نسخ، بی ک، تا: ربیع الثاني؛ ۲۷گگ، ۲۴سطر [فیلمها ف: ۱-۳۷۳]

● ما جاء فی وفاة النبی و خلافة الخلفاء / تاریخ معصومین / عربی

mā jā'a fī wafāt-in nabī wa xilāfat-il xulafā'

ابن ابی شیبیه، عبدالله بن محمد، ۱۵۹ - ۲۳۵ قمری

ebn-e abī šayba, 'abd-ol-lāh-e bn-e mohammad (777 - 850)

بخشی از «المصنف» (قسم کتاب المغازی) وی است که از وفات پیامبر (ص) تا اوایل جنگ صفین امیرالمؤمنین را دارد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۹۳

آغاز: ما جاء فی وفاة النبی صلى الله عليه و سلم؛ انجام: لعله فتنه لكم و متاع الى حين ثم نزل
خط: نستعلیق خوش، بی ک، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ جلد: تیماج، ۲۷گگ، ۱۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [اهدائی رهبر: ۲-۶۳۳]

● الماجد / کیمیا / عربی

al-mājid

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

مؤلف، می گوید: «سیدی رضی الله عنه» فرمود که این دفترها را بنویسم و آنچه در اینها می بینید به «سیدنا علیه السلام» گفته ایم.

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)؛ بیست و هفت؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

DIA 276265

جمهوری اسلامی ایران؛ ۲۰۱۳/۱۳۹۰

سطر (۱۵×۸)، اندازه: ۲۱/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱۰-۱۰۱]

● ماده منوی و انعقاد نطفه / طب / فارسی

mādde manavī va en'eqād-e notfe

نظام الدین گیلانی، احمد بن علی، ق ۱۱ قمری
nezām-od dīn-e gīlānī, ahmad ebn-e 'alī (- 17c)

اهدا به: سلطان عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵-۱۰۸۳ق)
ترجمه‌مانندی است از «ماهیه المنی» از همو، هر دو را به نام
سلطان هیدالله قطبشاه ساخته و این یکی در دو «فصل» است و
یک دیباچه بی‌نقطه.

[فهرستواره منزوی ۳۶۷۰/۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۲۳/۴

خط: نستعلیق خوش، بی‌ک، تا: آغاز قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد:

مقروایی، ۱۲ گ (۴۳-۵۴)، ۱۸ سطر (۱۴×۶/۵)، اندازه: ۱۹×۱۲سم

[ف: ۱۱-۲۱۸۳]

● المادة و العدم و الكون (الممكن) (مقالة فی) / فلسفه

اعربی

mādda wa-l 'adam wa-l kawn (mumkin) (mq. fi)

اسکندر افرو دیسی، ق ۳ میلادی

eskandar āfrūdīsī (- 3c)

رساله در باره سه مطلب «ماده» و «علم» و «کون» است و می‌گوید
که ماده چیست و علت چگونگی می‌باشد و تأثیر در ماده چه اثری
می‌گذارد و ماده پس از تأثیر چگونه تغییر شکل می‌یابد. این
مطالب از «سمع الکیان» ارسطو که در اسلام به «سمع طبیعی»
مشهور است به‌وسیله اسکندر افرو دیسی اخذ شده است.

آغاز: بسمله، مقاله اسکندر فی المادة و العلة و الكون و حل مسئله
اناس و القدمات ... قال ان يحكم ذكر في كتابه المسمى بمساع
الطبيعي في اخر المقالة الاولى ان من اساء القدمات ابطلو الكون ...
چاپ: تحقیق عبدالرحمن بدوی، در شروح علی ارسطو مفقوده
فی الیونانیة و رسائل اخرى (بیروت، دارالمشرق: ۱۹۷۱م)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۲۸۳/۳۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌ک، تا: قرن ۱۱؛ ۲ گ (۹۶-۹۷ر) [ف: ۱۶-۱۹۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۹۶/۲

خط: شکسته نستعلیق، بی‌ک، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، ۱۷ سطر [ف:

۳۸۲-۷]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۴۲/۷۴

خط: شکسته نستعلیق، بی‌ک، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد:

تیماج، ۲ گ (۳۳۷-۳۳۸پ)، ۲۴-۳۳ سطر (۲۲×۱۲)، اندازه:

[ف: ۱۴۸-۲۷×۱۷/۵سم]

الله الموفق و صلی الله علی محمد النبی الامی و آله و صحبه و
سلم تسلیماً کثیراً و الحمد لله رب العالمین

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۱۲

آغاز: برابر

خط: نسخ ترکی، بی‌ک، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام (انجام در باب

۱۴ افتاده)؛ تملک: سید مصطفی مسعود طبیب در ۱۲۱۱؛ کاغذ:

استانبولی، جلد: تیماج، ۲۱ گ، ۱۷ سطر (۱۴×۷)، اندازه: ۲۱×۱۴سم

[ف: ۱۷-۳۲۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۲۸۰/۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا ابوالحسن، تا: ۱۲۸۳ق، جا: تهران؛

جلد: میشن، ۱۱ گ (۱۱۱-۱۲۱)، ۱۶ سطر محشی، اندازه:

۲۰/۸×۱۶/۳سم [ف: ۶-۳۵۹]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۱۲۱/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌ک، تا: ۱۳۵۶ق؛ جلد: میشن، ۳۴ گ (۲۰-۵۳)، اندازه:

۲۲×۱۷سم [ف: ۵-۴۲۴]

● ماده الحیاة المرموزة فی الصنعة الالهية / کیمیا / عربی

mādat-ul ḥayāt-ul marmūzah fi-ṣ aṣ-ṣan'a-til ilāhīyya

جابر بن حیان؛ ۱۲۰ - ۱۹۸ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

رساله کوتاهی است در روش رسیدن به ماده الحیوة از طریق
کیمیا.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اعلم ایها الاخ الاخروی و خذ
الاصل الذی اسمه مؤلف من خمسة احرف نسبة عدد الحروف
الاولی الی عدد القلب کل فرمود ...

انجام: و اقلب المذیب تلخه شمة فی المیزان فاشکر الرب علی
هذا القدر من الوصول الصنعة الهية.

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۳۵۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌ک، تا: قرن ۱۲؛ ص ۱ (۱ر) [ف: ۶-۲۸۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۸۹/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: محمدرفع بن احمد بن صدرالدین محمد

انصاری اصفهانی، تا: حدود قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ ۳ گ

(۷۵-۷۷ر)، ۴۳ سطر (۲۱×۱۳) [ف: ۴۱-۵۳۹]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۲/۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد علی سواد کوهی

رامکوهی، تا: ۱۲۸۸ق، جلد: تیماج مذهب، ۳ص (۱۶۷-۱۶۹)، ۱۵

فهرستگان: نسخه‌های خطی ایران (فتخا)؛ بیست و هفت؛ به‌کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

ابوالقاسم عبدالرحمن جعفرى نحوى و ابوالحسين على بن احمد معروف به عدوى، دیده و نقش بر دیواری بوده، گزارش داده و پس از آن ضمن مخمسی همان قواعد را بیان کرده و به عدوى تقديم نموده است. (سید احمد اشکورى)
[سزگین ۲۸۶/۴؛ کشف الظنون ۱۵۷۶/۲؛ ایضاح المکنون ۴۲۳/۲؛ هدیه العارفين ۸۷]
شرح و حواشی:
۱- شرح الماء الورقى و الارض النجمية؛ تمیمی، محمد بن امیل (-) (۱۷۰)

کتاب ... قال و اخبرنا الوالد ابو الفضل رحمه الله حدثنا ابوبکر محمد بن عبدالله؛ **انجام**؛ و هی انه یقرأ علیه سورة انا انزلنا و یکبر الله تعالى و یهلله و یصلی علی النبی کل واحدة منها سبعین مرة.
خط: نستعلیق، کا: عبد الباقي حسینی آرتیمانی، تا: قرن ۱۱؛ در پایان نسخه، مطلبی به نقل از خط شیخ محی الدین طریحی نجفی (که در آن زمان در قید حیات بوده) به خط عبد الباقي حسینی آرتیمانی، آمده است، دارای انهاء و اجازه از علامه مجلسی در سالهای ۱۰۸۹ تا ۱۰۹۷ق؛ کاغذ: شرقی، آگ (۱۰۱-۱۰۱)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷x۱۰سم [ف: ۲۲-۲۰]

● الماء و الدهن = المقالة الرابعة و الاربعون من کتاب السبعین / کیمیا / عربی

al-mā' wa-d duhn = maqāla-tur rābi'a wa-l arba'ūn min k-us sab'īn

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۷۷۶

آغاز: بسمله حمدله قال جابر قد عرفناک فی الماء کلما فيه من الرموز و الاسرار و كذلك فی النار و الان؛ **انجام**؛ اخرجه قضاة حسنه فهذه علامات الدهن الاول و الثانى و الثالث فاخرجها الى الله تم کتاب الدهن.
خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن محمد کرمانشاهی، تا: ۱۲۶۷ق؛ واقف: محمد ایرانی [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۴۸/۷

آغاز: بسمله، حمد له ... قال جابر قد عرفناک فی الماء کلما فيه؛ **انجام**؛ فهذه علامات الدمن الاول و الثانى و الثالث فاعرضها الى الله، تم کتاب الدهن بحمدالله و المنه
خط: نستعلیق، کا: کرمانشاهی، علی اکبر بن محمد، تا: ۱۲۶۸ق [رایانه]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۷۷۷

آغاز: بسمله حمدله، قال جابر انا اتمم فی کتابی هذا جميع العلامات المستعمله فی هذا الدهن الى ان يعرف؛ **انجام**؛ فهذه جملة العلامات المذكوره فی الدهن و ما بقى فی الدهن من شرح فيه ... فاعرف ذلك تم علامات الدهن
خط: نستعلیق، کا: کرمانشاهی، علی اکبر بن محمد، بی تا؛ واقف: محمد ایرانی مجرد؛ جلد: تیماج [رایانه]

● الماء الورقى و الارض النجمية / کیمیا / عربی

al-mā' -ul waraqī wa-l arḍ-un najmīyya

تمیمی، محمد بن امیل، - ۱۷۰ قمری

tamīmī, mohammad ebn-e omayl (- 787)

قواعد کیمیاگری را ضمن نقل صورت های که مدعی است با

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۱/۱۰

آغاز: بسمله و به نستعین الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خاتم النبیین محمد و آله الطیبین الطاهیرین؛ **انجام**؛ پایان: فيه الحق كله يظهر الله عزوجل لمن يشاء ذلك المواظبة علی درس کتبه و اعمال فیما مر به من رموزهم و الله الموفق.

کا: محمد نعیم محمد آبادی، تا: ۱۰۸۳ق؛ جلد: تیماج تریاکى، ۴۹ص (۸۹-۱۳۷)، ۲۵ سطر (۸x۱۵)، اندازه: ۱۶x۲۳/۵سم [ف: ۱۰-۴۷۲]

۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۲۲۷/۱۵

بی کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲-۱۱۱]

۳. قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۵۹۱۸/۳

آغاز: هذا کتاب ... قال انى دخلت انا و ابوالقاسم عبدالرحمن اخوای الفضل الجعفرى النحوى؛ **انجام**؛ سميتها فی مبتدى الارسل xx رسالة الشمس الى الهلال / ألفاظها كالبارد السلسال xx عند ذوى الفهم و ذوى المثال - و هی بلا کذب و لا انتحال
خط: نسخ و نستعلیق، کا: سمنانی سرخه ای، اسماعیل، تا: ۱۲۹۰ق، جا: تهران مدرسه صدر؛ جلد: تیماج، ۶گگ (۵-۱۰)، اندازه: ۱۵x۲۱سم [ف: ۱۵-۲۹۸]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۸۵/۲

آغاز: بسمله، و بعد فهذه احرف قد وضعت تذکاراً لما وقع فی الدهن و ما وصل اليه الفهم فی التدبیر من غیر رمز فيه؛ **انجام**؛ الا فی تکلیس القشر و عمل التسويد الاول قافهم ترشد و الله الموفق للصواب

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد علی طهرانی، تا: سه شنبه ۱۸ صفر ۱۳۰۳ق؛ ۶گگ (۵۷-۶۲)، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱x۱۳/۲سم [ف: ۶-۲۷۰]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۵۷

آغاز: قال محمد بن عبدالله ... انى دخلت فی بریا فی بوسیر سجن یوسف فنظرت فی سقف دهلیز البریا صورة تسع عقبان منشورة الاجنحة

نسخه اصل: کتابخانه موزه کراچی - پاکستان ۱۹۹۰؛ خط: نسخ، کا: زکی بن عبدالعظیم مصری (از علمای ازهر و مدرسین آن)، تا: پنجشنبه ۲۶ ربیع الاول ۱۳۴۶ق، به کمک شیخ شیمی علی محمد ناظر مدرسه شیخون مصر؛ مصحح: ۲۵۰ص [عکسی ف: ۶-۸۰]

فرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)؛ بیست و هفت؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

DIA 276265

جمهوری اسلامی ایران؛ ۲۰۱۳\۱۳۹۰

پاسخ چند سوال فقهی پیرامون «لعان» است که برادر مولی غلامرضا، مولی محمدباقر بن محمدعلی آرائی از مؤلف پرسیده است.

آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه: ۳۷/۱۴

آغاز: در بیان مسائلی که اخوی مرحوم ملامحمدباقر بن مرحوم ملامحمدعلی آرائی از مجتهد الزمانی میرزانا میرزا ابوالحسن کا: غلامرضا بن محمدعلی آرائی، تا: با تاریخ ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور، ۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۱۶سم [ف مخ: ۲۲-] قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۲/۱۴
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱-۳۰۶]

اللعبه / کیمیا / عربی

al-la'ba

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ق قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۴۶۷/۳۶

آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی محمد ... و کتابنا هذا نذکر فیہ القمر و ما یخصه و هی الفضة؛ انجام: هذا کما ورد کما قلنا. فاعلمه ان شاء الله

مقاله سی و هشتم آن است؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲گ (۶۱پ-۶۲ر)، اندازه: ۲۳/۲×۱۵/۶سم [ف: ۶-۴۴۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱۱/۳۸

آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی ... المتقین و سلم. قد سبق لنا قبل کتابنا هذا سبع و ثلثون کتاباً کل کتاب فی فن من فنون هذه الصناعة ... و کتابی هذا ثامن فی الاحجار ایضاً و قد سمیت کتاب اللعبة و انا اذکر فیہ القمر و ما خصه من الاحجار الذائبة السبعة و هو الفضة؛ انجام: و ان دبرت هذا الذی ذکرناه ههنا کان کما قد وصفناه و لم نرزم فی ذلك شیئاً فاعمل به رزقنا الله و ایاک انه علی ذلك قدیر.

خط: نسخ، بی کا، تا: صفر ۱۲۸۸ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳گ (۹۴پ-۹۶ر)، ۱۹ سطر (۱۴/۵×۸/۵)، اندازه: ۲۲/۳×۱۳/۷سم [ف: ۲۹۷-۶۱۶]

لعل قطبی / عروض و قافیه / فارسی

la'l-e qotbī

نصیرای همدانی، نصیرالدین بن مسعود، - ۱۰۳۰ قمری
nasīrā-ye hamadānī, nasīr-od-dīn ebn-e mas'ūd (-1621)
وابسته به: عروض حسینی؛ استرآبادی، میر محمد مؤمن بن میر علی (-۱۰۳۴)
اهداء به: محمد قلی قطب شاه

فی کل زمان؛ انجام: روزم اینست روزگارم نیست xx جویند
صدم و شکارم نیست
خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ ۱۲۰۶ق؛ مصحح؛ جلد: گالینگور،
۳۹ص (۲۶-۶۴)، اندازه: ۲۵×۱۷سم [ف: ۴۷/۲-۶۲]

لطیفه فیاضی / ادبیات / فارسی

latīfe-ye fayyāzī

نورالدین محمد بن عبدالله، قمری

nūr-od-dīn mohammad ebn-e 'abd-ol-lāh

مؤلف می گوید که خواهر زاده شیخ ابوالفیض فیضی فیاضی است و چون علامی درگردآوری منشآتش برخی مکاتبات را جمع نکرده او اقدام به جمع آوری آنها نموده و درپنج «لطیفه» وسه «منطوقه» قرار داده: لطیفه ۱. عرایض که به والا درگاه ارسال شده؛ ۲. مفاضات فیاضی به شرفا و علماء و عرفا؛ ۳. به حکمای معاصر؛ ۴. به سلاطین و امراء عظام؛ ۵. به بنات و اخوان و اقارب؛ منطوقه: ۱. مناجات، ۲. رقعات، ۳. مکاتیب.

آغاز: یا ازلی الظهور یا ابدی الخفا xx نورک فوق النظر حسنک فوق الثنا. خاک ذره بی قدر و بهاونم قطره نیست هست نما را چه یارا و کدام نیرو که بامداد سواد

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶/۱۸۵-۳۱۷۵/۲

آغاز: برابر؛ انجام: دست همت به دامن شاهد مقصود می زد و بالله التوفیق وبه المستعان. دولت اگر ... دردم آمد که گنه کرده ام xx کین ورق چند سیه کرده ام. بسمله

فقط مقدمه رساله موجود است؛ خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۳×۱۲سم [ف: ۶-۳۴۵۱]

سه لطیفه فی الذوقیات < ذوقیات

اللطف من الکلام فی الجواهر / کلام و اعتقادات / عربی

al-laṭīf min-al kalām fi-l jawāhir

مفید، محمد بن محمد، ۳۳۶ - ۴۱۳ قمری

mofīd, mohammad ebn-e mohammad (948 - 1023)

اصفهان؛ هادی نجفی؛ شماره نسخه: ۱۲۲/۲

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسن تبریزی نجفی، تا: ۱۳۴۵ق، جا: نجف اشرف؛ ۱۱گ (۱۷-۲۷پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۱۷سم [اوراق عتیق: ۲-۳۳۸]

لعان = پرسش و پاسخ / فقه / فارسی

le'ān = porseš va pāsox

طیب کاشانی، ابوالحسن بن مؤمن، ق ۱۳ قمری

tabīb-e kāšānī, ab-ol-hasan ebn-e mo'men (-19c)

فرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)؛ بیت و هفت؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

DIA 276265

جمهوری اسلامی ایران؛ ۲۰۱۳/۱۳۹۰

آغاز: الحمد لله الذي جعل صلاة الليل نوراً في ظلامه للعابدين و دعاءه حضوراً في قيامه للقاتين ... اما بعد اين مختصریست ... کتب فقهیه علمای دینیه و نسخ وردیه فقراء یقینیه در بیان فضائل و نتایج ... بالتماس عزیزی ازین فقیر شرائط لیلیه ... مسمی شد بلیلیه مبنی بر مقدمه و دو مقاله و خاتمه ...

آغاز: لیلای هگیمیش جی مولا دار و یگنه؛ انجام: من میان تندر این ... نار این ته توئو
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۳ق[رایانه]

لیلیه < الاعتقادات

● اللیلة / کیا / عربی

al-layla

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

مقاله سی و ششم از مجموعه «السبعین» اوست.

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۴۶۷/۳۴

آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی سیدنا محمد ... قد مضی لنا خمسة و ثلاثون کتاباً فی فنون هذا الكتاب اذکر فیہ تدبیر الزهرة و کیف ابتدأت؛ انجام: و خالطه الابریز، قایماً علی الخلاص. و السلام

خط: نستعلیق چلیپا، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲گ (۵۹-۶۰-۶۱)، اندازه: ۲۳/۲×۱۵/۶سم [ف: ۶-۴۴۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱۱/۳۶

آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی ... للمتقین و سلم. قد تقدم لنا قبل کتابنا هذا خمس و ثلاثون کتاباً ... و کتابنا سادس و ثلاثون فی الاحجار ایضاً و نا ذاکر فیہ سبب الزهرة و کیف ابتدأت و ما علتها و کیف وجه تطهیرها و وجه تدابیرها و ما طبعها و ما طبعها و استوفی کلامی فی ذلک ان شاء الله؛ انجام: فمن احسن التدابیر التوتیا صبغ النحاس ذهباً تخالط الذهب الابریز قایم فی الخلاص. فاعلم ذلک ان شاء الله و فقا الله و ایاک للرشاد انه قریب.

خط: نسخ، بی کا، تا: صفر ۱۲۸۸ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳گ (۹۰ - ۹۲)، ۱۹ سطر (۱۴/۵×۸/۵)، اندازه: ۲۲/۳×۱۳/۷سم [ف: ۲۹۷-۶۱۶]

● لیلیه = نوافل لیلیه / آداب و سنن / فارسی

leylyyah

صفی الدین اردبیلی، اسحاق بن جبرئیل، ۶۵۰ - ۷۳۵ قمری

safī-od-dīn ardabīlī, eshāq-e-bn-e jebre'īl (1253 - 1335)

در بیان فضایل و نتایج و کیفیات و قواعد و آداب و شرایط نماز شب و تصحیح بعضی از مسائل و دعوات و تحقیق برخی از فوائد و نکات مشتمل بر «مقدمه» و دو «مقاله» و «خاتمه»: مقدمه در بیان فضیلت قیام لیل و نتیجه نماز شب؛ مقاله اول در بیان شرایط و آداب و کیفیات اداء نماز شب و ایراد دعوات و مناجات آن و قواعد تلاوت قرآن؛ خاتمه در بیان وصیتی شایسته و نصیحتی بایسته.

۱. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۸۴۶

آغاز: برابر؛ انجام: که مال و ملک و فرزندان و زن و زور xx همه هستند با هم تالب گور

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ زیبا، کا: حسن بن محمد محسن جزائری، تا: ۱۱۲۹ق؛ زیر سطرها ترجمه به فارسی شده، مجدول؛ وقف نامه کتاب که به دستور سلطان حسین صفوی به تاریخ ذیحجه ۱۱۳۱وقف شده، دارای سرلوح؛ مهر: «بسم الله الرحمن الرحیم کلب آستان امیرالمؤمنین سلطان حسین» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۷۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۴×۳۹/۵سم [ف: ۳-۴۱]

۲. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۹۷

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۱۵۸ق؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س ۹ش ۲-۲۶]

۳. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۸۸۶

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن عبدالله رائی تبریزی قمی، تا: چهارشنبه ۲۷ ذیقعده ۱۳۴۱ق؛ جلد: مقوایی، ۱۰۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳-۸۳]

۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۸۸۵۲

آغاز: برابر؛ انجام: و چون فتح این رساله بمدح قیام لیل و ثنای ضیاء شب خیز بود فقیر مؤلف خواست که ختم نیز بحمد آن باشد ... و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین الی یوم الدین شیخ نظامی: دلا تا چند از این صورت پرستی xx قدم بر فرق هستی زن که رستی ... / چه خوش میگوید این معنی نظامی xx برغبث بشنو ای جان کرامی

در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور، ۲۲۵ص، ۱۵ سطر (۲۱×۱۰)، اندازه: ۲۷/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲-۲۶۴]

● لیلیه = آداب نماز شب / دعا / فارسی

leylyya = ādāb-e namāz-e šāb

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۷۳۹

آغاز: بسمله، و بعد در بیان فضیلت قیام لیل و نتیجه نماز شب بدانکه در مذهب البیت که آن طریقه امامیه؛ انجام: یا عین اهجرى طیب الکوی عند الصباح بحمد القوم السرى و الحمد لله اولاً و آخراً و صلی الله علی محمد و آله اجمعین. خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ وقف مدرسه حاج میرزا جعفر؛ جلد: مقوا [رایانه]

فرستگان: نسخهای خطی ایران (فخا)؛ بیست و هفت؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازان اسناد و کتابخانه ملی

DIA 276265

جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۰/۲۰۱۳

الولايات

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریا در مادرید اسپانیا، شماره ۱۵۴۵؛
خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ص ۴ (۵۹-۶۲)، ۲۳ سطر [عکسی ف: ۴-
۳۳۲]

● وصول الحق / عرفان و تصوف / فارسی

vosül-ol haqq

اودهی، نصیرالدین محمود، -۷۵۷ قمری
awdehī, nasīroddīn mahmūd (- 1357)

رساله ای عرفانی است در شرایط وصول به حق که شش «شرط»
را فرض دانسته: ۱. دوام وضو؛ ۲. دوام صوم؛ ۳. دوام سکوت؛ ۴.
دوام خلوت؛ ۵. نفی خواطر؛ ۶. دوام ذکر. از شیخ نصیرالدین
محمود روشن چراغ دهلی دو کتاب مطبوع سراغ داریم یکی
«آداب الطالبین» که گردآوری نوه اوست و دیگری «صحایف
السلوک».

[فهرست چاپ سنگی گنج بخش ۱۵۹/۱ «آداب الطالبین» و ۱۶۹/۱
«صحایف السلوک»]

قم؛ گلیپتگانی؛ شماره نسخه: ۵۱۴/۷-۳/۱۳۴

آغاز: بسمله این رساله حضرت شیخ نصرالدین محمود اودهی
است الحمد لله رب العالمین والعاقبة للمتقین والصلوة علی رسوله
محمود وآله اجمعین بدانکه اگر کسی خواهد که برای وصول الحق
مشغول شود مشغولی وصول الحق را شش چیز شرط فرض باشد؛
انجام: بدین منوال مشغول شود تا نفعی آید والسلام بالله التوفیق
والإتمام علی الله رساله وصول الحق مرتب شد
خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ ۲ گ، ۱۱ سطر [ف: ۸-۴۹۳۷]

به الوصول فی تدبیر الارکان و الاصول < تدبیر الارکان و
الاصول

● الوصول فی تدبیر الارکان و الاصول / کیمیا / عربی
al-wuṣūl fī tadbīr-il arkān wa-l uṣūl

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ قمری
jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

او می گوید در این کتاب شرح تدبیر را ضمن فصولی
چندمی پردازم و در آن ذکر می کنم که تجربیات خودمانرا
درباره اقاویل آنها بیاورم و نیز آنچه زیاد کرده ایم به این اقوال
ذکر کنم و نیز عمل آتش را انجام دهم و سعی می کنم که
رمزی در این کارها به کار نبرم.
[تاریخ التراث العربی: ۳۷۶ و ۳۹۵؛ بغدادی، هدیه ۲۴۹/۱]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۰/۲۴

بی کا، تا: قرن ۱۳، جلد: تیماج، ۶ گ (۱۱۲-پ-۱۱۷)، ۱۶ سطر
(۱۵×۹)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰-۵۵۴]

● الوصول الی الله (ترجمه) / کلام و اعتقادات / فارسی

al-vosül ela-l-lāh (t.)

فتوحاتی، شرف الدین علی، ق ۷ قمری
fotūhātī, šaraf-od-dīn 'alī (- 13c)

وابسته به: الوصول الی الله؛ صدرالدین قونیوی، محمد بن اسحاق
(۶۰۷-۶۷۳ق)

ترجمه فارسی «رسالة الوصول» صدرالدین قونیوی از شاگرد او
شرف الدین علی فتوحاتی که ده «اصل» وصول را دربر دارد.

آغاز: بسمله: رب یسر و تمم بالخیر. این ترجمه رساله مرشد شیخ
پیشوای ارباب توفیق ... صدرالحق و الدین محمد بن محمد بن
اسحاق القونیوی است قدس سره که صدیقی ز طالبان طریق ...
استدعا کرده امید است قبول افتد. چنین گوید شیخ امام مرشد
که این مجاله ایست متضمن بیان چند معنی اول کیفیت توجه اتم
اولی.

انجام: و محیط گردد ان شاء الله تعالی و المترجم هو تلمیذه و
مریده الشیخ العارف شرف الملة و الدین علی الفتوحاتی رحمة
الله علیه واسعة بعون الملک الوهاب.
[فهرستاره منزوی ۱۰۴/۶]

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۲۶/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۸۸ق [ف: ۳-۵۴]

● الوصول الی معرفة الاصول / کیمیا / عربی
al-wuṣūl ilā ma'rifat-il uṣūl

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ قمری
jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۳/۱۸

خط: نستعلیق، کا: محمد کریم الدین پسر محمد یوسف
گلبرگیوی، تا: رمضان ۱۳۲۸ق، جا: کتابخانه آصفیه؛ ۲۵ص
(۲۶۶-۲۹۰)، ۱۳ سطر (۲۵×۱۳)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۱۷-۴۶۸]

● وصول الأمانی باصول التهانی / عربی
wuṣūl-ul amānī bi-uṣūl-it tahānī

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

چاپ: لاهور، مطبع محمدی، چاپ سنگی، ۵ص، ۱۸۸۶م،
درضمن زسائل سیوطی چاپ شده.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۰/۶ عکسی

آغاز: بسمله. الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد فقد
طال السؤال عن ما اعتاده الناس من التهنية بالعيد و العام و الشهر و

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)؛؛ جلد سی و چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276272

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۳/۲۰۱۴

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۴۸/۴
 آغاز: برابر؛ انجام: لقد تم کتاب الماء من الکتب السبعین لجابر بن حیان قدس سره
 خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن محمد کرمانشاهی، تا: ۱۲۶۷ق
 [رایانه]
 ۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۵۸/۱۰
 آغاز: برابر؛ انجام: و منها غیر بعید بل یطهر بسرعة و بها حصول الفائدة الجزیله قیظ لذلك و افهم تمت.
 خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مجلدول؛ جلد: تیماج، ۲۰ص (۲۳۷-۲۵۶) [سنا: ف: ۲-۲۳۴]

● **وادی السلام / کلام و اعتقادات / فارسی**

vāde-s salām

کرازلی، محمد شفیع بن محمد حسین، ق ۱۳ قمری
 kazzāzī, mohammad šaff' ebn-e mohammad hoseyn(-19c)

اهدا به: محمد شاه قاجار

تاریخ تألیف: ۱۲۵۲ق

رساله ای مفصل در کلام و معتقدات امامیه در پنج «باب»: ۱. در اثبات توحید و نفی نقصان و اثبات کمال خداوند؛ ۲. کیفیت قضا و قدر؛ ۳. نبوت؛ ۴. امامت؛ ۵. معاد و احوال روز قیامت.
 آغاز: حمد و سپاس بی قیاس خداوندی را سزااست که از قلم جودش رقم وجود برصفحه لوح عالم امکان نوشته و به مضمون اعجاز مشحون اذا اراد الله شیئاً ان یقول له کن فیکون ...
 انجام: و علیه فی الوقت یموتون و فی الرجعة یرجعون و فی الحیوة یموتون و فی الحشر یحشرون و برحمتک [...] و فی هواک و روحک و رضوانک یتپرون، تمت
 [الذریعة ۸/۲۵؛ فهرستواره منزوی ۵۹۵/۹]

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۵۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، با خط خوردگی؛ ۲۵۲گ، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف مخ: ۵-۲۲۵۴]
 ۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۳۲

آغاز: برابر؛ انجام: و ادخلنا الجنات و زوجنا الحور العین و احشرنا فی الآخرة و الدنيا مع النبی و اله السادات
 خط: نسخ خوش، بی کا، تا: ذیحجه ۱۲۶۲ق، جا: تهران (شاید)؛ ۲۲۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱-۳۲۶]

۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۲۲۹

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱ ربیع الثانی ۱۲۶۳ق [نشریه: ۲-۱۳۳]

۶×۷سم [ف: ۳۷-۷۵]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۳۸۲/۲

این رساله در اثبات این قاعده فلسفی است که از یک جز یک نیاید، آغاز و انجام برابر نسخه دانشگاه؛ خط: نستعلیق، کا: میر عبدالباقی پسر سید محمد رضا، تا: ۲۹ شوال ۱۲۳۳ق؛ محشی با نشانه «منه دام ظلّه» پیداست که نقلی است از نسخه کهن چه نسخه دانشگاه مورخ ۱۰۸۰ است؛ ۱۲۱ص (۱-۱۲۱) [ف: ۵-۷۴۲]

۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۸۳/۱

در اصول و فروع و خاتمه، در این مقاله مؤلف از این اصل و فروع آن که متضمن چند اصل دیگر فلسفی است بحث کرده و آنرا الاصل الاصل نامیده است؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۷گ (۲-۱۸پ)، ۱۸ و ۱۹ سطر (۵-۶/۵-۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۳۱۱-]

به الواحد لا یصدر منه إلا الواحد < العلل و المعلولات

● **واحد و احد / کلام و اعتقادات / عربی**

vāhed va ahad

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری
 mīrẓā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۵/۱۱

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد علی الانصاری، تا: قرن ۱۳، جا: قصبه آباد؛ جلد: تیماج، ۱ص (۱۲۹)، ۱۸ سطر [سنا: ف: ۲-۱۲۹]

● **الواحد و الخمسین فی الماء و النار / کیمیا / عربی**

al-wāhīd wa-l xamsīn fi-l mā' -i wa-n nār

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ قمری
 jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

کتابی مرکب از آب و آتش.

آغاز: بعد بسمله و حمد قال جابر قد سبق لنا قبل کتابنا هذا خمسون کتاباً فی جمیع فنون الحکمه و اعمالها و اسرارها و کتابی هذا ذکر فیہ من نکت الفلاسفة اشیاء و كذلك انا اذکر فی جمله ما بقی من کتبی هذه ...

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۴۷۷/۹

خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۷-۲۴۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۷۷۳

آغاز: برابر؛ انجام: و ان خالف فاعد التدبیر علی النار حتی یعلیک هذه العلامة كما ذکرنا انشاء الله تعالی لقد تم کتاب الماء
 خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۸۶۷۹ [رایانه]

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (نخا)؛؛ جلد سی و چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276272

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۳/۲۰۱۴

حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۴۷۹
قسمت‌هایی از کتاب الصلوات و زکات؛ کتاب = مؤلف، بی تا
[د.ث. مجلس]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۴۸۰
قسمتی از صلوات؛ کتاب = مؤلف، بی تا [د.ث. مجلس]

● **فواكه الأحكام فی شرح شوائع الإسلام / فقه اعرابی**
fawākih-ul 'ahkām fi š.-i šarā'i-'il 'islām
موسوی جزائری، حسین بن رضا، - ۱۲۹۱ قمری
mūsavī jazā'eri 'hoseyn ebn-e rezā (- 1874)

۱. قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۹۵
آغاز: بسملة، الحمد لله رب العالمين و الصلاة على محمد و آله
الطاهرين، كتاب الطهارة و هي في اللغة النظافة و النزاهة على ما هو
مصرح به في كتب الجماعة و ربما يفرق بينهما؛ انجام: لكان هذا
اختيار اكثر الاصحاب ضرورة تقارب العبادات في ذلك كما انه
مجرد الأقربة لا يؤثر شيئاً لعدم الآية و الرواية عليها و كيف كان ...
بخشی از کتاب الطهارة می‌باشد. جلد ۱؛ خط: شکسته نستعلیق،
کاتب = مؤلف، تا: نیمه دوم قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ:
شرقی، جلد: تیماج، ۴۲۰ گک؛ ۲۲ سطر (۱۵/۵×۱۰)، اندازه:
۲۱×۱۵ سم [ف: ۲۹-۱۴۶]

۲. قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۹۶
آغاز: قوله الثالثة اذا كان له طريق الى العلم بالوقت لم يجوز له
التحويل على الظن ... هذا هو المشهور و المعروف بين الأصحاب
رضي الله عنهم بل لم أجد فيه خلافاً يعتد به كما؛ انجام: و أن
يدعو أمام توجهه، لم أجد خلافاً في إستحباب مطلق الدعاء أمام
التوجه لعدم الخلاف في إستحباب خصوص ما رواه ابو حمزة ... و
الظاهر إستحبابه لمن لم يكن فرضه الجمعة ...
از بحث اوقات الصلاة تا صلاة الجمعة. جلد ۲؛ خط: نستعلیق،
کاتب = مؤلف، تا: نیمه دوم قرن ۱۳؛ محشی؛ تملک: محمد
موسوی امام؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۱۸ گک؛ ۲۳ سطر (۱۵/۵×۱۰)،
اندازه: ۲۲×۱۶ سم [ف: ۳۹-۱۴۷]

۳. قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۹۷
آغاز: بسملة، كتاب الصوم و النظر في أركانه و أقامه و لواحقه، و
أركانه أربعة: الاول: الصوم، الكف عن المفطرات مع التنية، الصوم
لغة مطلق الإمساك و السكون و قد صرح به جماعة من الأصحاب؛
انجام: قوله: و لو ادعى على امرأة فإن كانت برزة فهي كالرجل و
إن كانت مخدرة ... و لم يذكر ذلك جملة من الأصحاب لأن
المقام في بيان ما يجب على المحاكم و يرجع اليه و أرسل اليها من
يحلها اذا توجه اليها
مشمول بر کتاب‌های صوم، رضاع، مصاهرة، نکاح، صید و ذباجة

این رساله در ۶ برگ است که ضمیمه وقوف سجاوندی می‌باشد؛
خط: نسخ، بی کاتب؛ در این از سوره توبه تا آخر قرآن عدد
آیات کوفی و بصری و مکی و مدنی با فواصل آن ذکر شده؛
۶ گک، ۲۱ سطر (۱۲×۷/۵) [ف: ۱-۲۹۲]

● **الفواضل من السبعين / کیمیا / اعرابی**
al-fawāḍil min-as sab'in

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ قمری
jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

در این کتاب جابر می‌گوید ارواح چهار و اجسام هفت اند پس
او ارواح اربعه را با شرح زیر برمی‌شمارد: زیق و کبریت و
زرنیخ و نشادر؛ و اجسام سبعة را نیز به شرح زیر می‌آورد: اسرب
و رصاص و حیدید و ذهب و نحاس و زیق و فضه. با این
برشماری به شرح یک یک می‌پردازد و تراکیب متعدد آنها را
شرح می‌دهد. (عبدالله انوار)
آغاز: بسمله، فتقول ان الارواح اربعة و الاجسام سبعة فالارواح
هي الزيق و الكبريت ...
انجام: بالكبريت اى صبغة او بالحمرة المستخرجة من الحيوان، و
الله الموفق و المعين

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۵۹۰/۱۲
آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کاتب؛ تا: قرن ۱۲؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج،
۳ گک (۱۱۷-۱۱۵)، ۱۸ سطر (۱۵×۱۱/۵)، اندازه: ۲۱×۱۴/۵ سم [ف:
۷۰۸-۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۷۹۲/۱۴
خط: نستعلیق، بی کاتب؛ تا: ۱۱۰۴ ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج، ۳ گک
(۹۷-۹۹)، اندازه: ۲۱/۵×۱۵ سم [ف: ۲۰-۲۶۱]

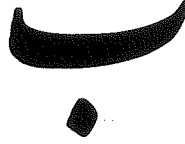
۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۰/۲۳
بی کاتب؛ تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۲ گک (۱۱۱-۱۱۲)، ۱۶ سطر
(۱۵×۹)، اندازه: ۲۱×۱۵ سم [ف: ۱۰-۵۵۴]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۱۹/۱۲
آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی کاتب؛ تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: میشن، ۴ ص
(۱۷۳-۱۷۶)، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۰/۸×۱۳ سم [ف: ۶-۲۳۴]

۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۷۳۱/۱۱
آغاز: برابر
بی کاتب؛ تا: ۱۳۰۰ ق؛ جلد: گالینگور، ۳ ص (۶۶-۶۸)، اندازه:
۱۸×۱۱ سم [ف: ۵-۱۷۶۹]

● **فواكه = شرح الشرايع / فقه اعرابی**
fawākih = š.-uš šarāyi'
وابسته به: شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام؛ محقق

● **الباب / كيميا / عربى**

al-bāb

جابر بن حيان، ۱۲۰-۱۹۸ قمرى؟

jāber ebn-e hayyān (739-814)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱۱/۲

آغاز: بسمله و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا محمد خاتم النبيين و امم المرسلين و على آله الطيبين و العاقبة للمتقين و على آله و سلم. قد تقدم لنا كتاب قبل هذا سميناه كتاب اللاهوت ذكرنا فيه اصول هذه الصناعة فى الشيء الاعظم و كيف يكون و نحن ذاكرون فى كتابا هذا التدبير لتلك المقدمات ف الطريق الاوسط الذى هو بين السابع و الثانى و رسمنا هذا المتاب ف يكتابنا المعروف بترتيب قراءة كتابنا؛ **انجام**: التى جزاء على الف و مائتى الف اى جسم و قد مثبت هذا الاوزان فى موضع ان شاء الله. خط: نسخ، بى كاء، تا: صفر ۱۲۸۸ق؛ كاخذ: فرنگى شكرى آهار مهره، جلد: تيماج قهوه اى ضربى با ترنج و سرترنج، ۵گ (۵ر- ۹ر)، ۱۹ سطر (۱۴/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۳/۷×۲۲/۳سم [ف: ۲۹/۲-۶۱۱]

● **بابا آدم = بكاييه / عرفان و تصوف، داستان / فارسى**

bābā ādam = bokāiye

خواجگى كاسانى، احمد بن جلال الدين، ۹۴۹ قمرى

xājegi kāsāni, ahmad ebn-e jalāl-od-dīn (- 1543)

رساله اى است کوتاه و عرفانى به نثر و نظم با عناوين «اى طالب حق» و با استفاده از آیات و روایات که با شرح آیه شریفه «وقلنا يا آدم اسكن أنت و زوجك الجنة» و گناه و استغفار حضرت آدم آغاز شده و سپس درباره طریقت و مشایخ نقشبندیه سخن گفته است.

آغاز: الحمد لله الذى غفر آدم من الذنوب و الآثام ... اما بعد قال الله تعالى و قال يا آدم اسكن انت و زوجك الجنة و كلا منها ... بدان اى طالب صادق که حضرت حق

سه الباء فى قوله «وامسحو بروسكم» ← مسالة فى حكم الباء فى قوله «وامسحو بروسكم»

● **البائية / عرفان و تصوف / عربى**

al-bā'iya

ترکه اصفهانی، على بن محمد، ۸۳۵ قمرى؟

torke esfahāni, 'alī ebn-e mohammad (- 1432)

در یازده بند، در بیان علت تقدم حرف باء در قرآن کریم. آغاز: بسمله. و به نستعين. بعد حمد الله رب البرية و بارى احضائهم للتدبر فى بينات آياته الجليلة ... يستل عن وجه تصدر الباء فى القرآن ... **انجام**: ابراز تلك الخفيات بحرمة ختم باسمه الشريف خزائن الكمالات، محمد صلى الله ...

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۶/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام**: هذا آخر ما اردنا ايراده ... من ختم ... و السلام. خط: نسخ، بى كاء، تا: ۸۲۸-۸۴۱ق؛ خط مؤلف و شرف الدين على يزدى و ديگران در برخى صفحات مجموعه ديده مى شود؛ تملك: محمد حسين حسيني در تبريز سال ۱۰۱۶ق با مهر مربعى وى؛ مهر: «عبدالله على نوري» ۱۱۹۶ق؛ جلد: تيماج مشكى، ۳ص (۱۲۲-۱۲۴)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳۲-۲۳۷]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۳۰/۱

آغاز و **انجام**: برابر

خط: نسخ، بى كاء، تا: ۴ صفر ۸۴۵ق؛ تملك: رضای تيريزى كه آن را در احمدنگر خريده؛ كاخذ: سمرقندى نخودى، جلد: تيماج سرخ مقوايى ضربى، ۶گ (۱پ-۶ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۲۳۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۹۱۲/۹۲

بى كاء، بى تا؛ ۲گ (۱۸۰پ-۱۸۱پ) [ف: ۴۷/۱-۲۶]

آغاز: بعد از فراغ ناطقه از منطق سرود حمد خالق رازق و اداء درود از هر جنس بر ناطق صادق

خط: نسخ، بی کاه، تا: ۱۰۶۲ق؛ ۲۸گ (۳۶-۳۶)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۵۰]

۲. تهران؛ شهشانی، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی کاه، بی تا [میراث اسلامی: ۵-۶۰۶]

● ایساغوجی (ترجمه) / منطق / ترکی

İsāğūjī (t.)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۰/۵

آغاز: بسمله قال الشيخ شيخ دیدی الامام ایله شیخ که امام؛ انجام: لقولنا ان كان هذا انسانا ... ان مثالدو موجه درو لزومیه

خط: نسخ و نستعلیق، کاه: محمدی بن حاجی ملا بن ملا چلبی بن ملا ایوب، بی تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۳۳ص (۳۸-۶۹)، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۳۰-۳۲]

← الايضاح ← الايضاح عن اصول صناعة المساح (ترجمه)

● الايضاح / کیمیا / عربی

al-iḍāh

جابر بن حیان، ۱۲۰-۱۹۸ قمری

jāber ebn-e hayyān (739-814)

رساله‌ای است با عنوان‌های «اعلم، اعلم، فقول ...» در توضیح رموزی که حکماء در فن صنعت و کیمیا به کار گرفته‌اند.

آغاز: الحمد لله القوى المنان ذی العزو السلطان ... کتابنا هذا قد سمیت بکتاب الايضاح لانا نريدان نوضح فيه ما رمزه الحكماء من قبلنا و اکثروا ذکرهم فی کتبهم.

انجام: و قد بقی بد ذلك امور يسيرة انا اطالعك بها مشافهة إن شاء الله تعالى، تم کتاب الايضاح.

چاپ: پاریس، مطبعة فول غایتینه، ۱۲ص، ۱۹۲۸م.

[دنا ۲۲۷/۲ (۱۸ نسخه)؛ مجموعه احد عشر کتاباً فی علم الاکسیر: چاپ سنگی میرزا محمد شیرازی ملک الکتاب؛ هدیه العارفین ۲۴۹/۱؛ کشف

الظنون ۲۱۴/۱؛ اعیان الشیعة: ۳۰/۴ تا ۳۹؛ ریحانة الادب: ۱۰۸/۵؛ الذریعة:

۴۹۱/۲؛ فهرست ابن ندیم: ۴۲۲]

شرح و حواشی:

۱- الايضاح (ترجمه)

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۴۲

آغاز و انجام: برابر

«لجلدکی و فواید متفرقه منقوله من مطالع البدور و التقرب و دقائق المیزان و شرح المكتسب و الرياض لجابر و غیره»، این عنوان بر پشت جلد مجموعه ۱۲ برگی در کیمیا نوشته شده است

خط: نسخ، بی کاه، بی تا؛ ۱۲گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵۶-۱]

۸۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۵۷۳/۱۲

آغاز: برابر؛ انجام: تنعکس جزئیة لانا اذا قلنا کل انسان حیوان فانا نجد شیئا موصوفاً بالانسان والحيوان فيكون بعض الحيوان انسانا.

خط: نستعلیق، بی کاه، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ در پایان یک ترجیع بند از محرر، و یک فائده در نماز میت و ترکیب یک دوا و نیز

منتخبی از دیوان مسمی به سابق و وامق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲گ، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱-۲۴۱]

۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۹۰/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کاه، بی تا؛ ۵ص (۹۱-۹۵)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۳۲-۱۱۶]

۹۰. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره ۷/

کاه: جمال الدین حسین بن مرتضی حسینی، بی تا [تراثنا: ۲ش ۴-۶۱]

۹۱. اراک؛ بیات، عبدالحسین؛ شماره نسخه: ۱۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کاه، بی تا؛ کاغذ: شکری آهار مهر دار، جلد: تیماج یک لا، ۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۷×۱۶سم [نشریه: ۶-۷۴]

● ایساغوجی / منطق / عربی

İsāğūjī

ناشناخته و ظاهراً غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۱۳۹

بی کاه، تا: ۸۸۲ق، خریداری از امرالله صفری؛ اندازه: ۹/۱۰×۱۷/۹سم [رایانه]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۴۳/۴۰-ف

آغاز: رساله فی ایساغوجی اعلم یا اخی ایدک الله و ایانا بروح منه بان النطق نوعان نوع لغوی و نوع فلسفی

خط: نستعلیق، بی کاه، بی تا؛ ۲گ (۱۹۶پ-۱۹۷پ) [فیلمها ف: ۱-۵۱۹]

۳. مشهد؛ مدرسه عباسقلی خان؛ شماره نسخه: ۲۷/۱

بی کاه، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای لایه‌ای، جیبی، ۱۸ سطر [نشریه: ۷-۷۶۷]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۳۳۸

بی کاه، بی تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ ۶۷گ، اندازه: ۱۴/۷×۲۳/۱سم [رایانه]

● ایساغوجی / منطق / فارسی

İsāğūjī

غیر همانند:

۱. اصفهان؛ مکتبه الزهراء؛ شماره نسخه: ۶۲/۲

قد تقدم لنا قبل كتابنا هذا اربعة كتب كلها شاهدة لما نوردته في هذا الكتاب ...

انجام: و هذا صفة الهواء ما بقي لك شيء على جابر بن حيان المسكين حجة ... و استعمالا بغير البرهان و اذ قد اتينا بما قد ضمننا في هذا الكتاب، فلنختمه و لناتي بما بعده انشاء الله تعالى عزوجل. تم كتاب القادر بحمدالله و عونه [سزگين ۲۵۲/۴؛ بغدادى، هديه ۲۴۹/۱: كه اين نام را ندارد]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۸۸/۱۰-عكسى

آغاز و انجام: برابر

نام كتاب در انجامه «كتاب القديم» آمده. در مجموعه رساله‌هاى او؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کاء، تا: ۱۰۵۴ق؛ ۵ص (۱۱۹-۱۲۳) [عكسى ف: ۱-۲۹۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۸۱/۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کاء، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ جلد: تیماج مذهب، ۵ص (۴۳۰-۴۳۴)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۱۱۸-۴۷/۲]

۳. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۶۲۰۶/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کاء، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۴ص (۱۵۲-۱۵۵)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۹-۲۵۷]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۹۱/۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کاء، بی‌تاء، جا: حیدرآباد؛ اگ (۱۴۱پ)، ۲۰-۲۱ سطر [ف: ۴-۱۰۳۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۷۷/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کاء، بی‌تاء؛ جلد: مقوا، ۳ص (۷۶-۷۸) [ف: ۳۶-۱۲۲]

● القارورة = البول / طب / عربى

al-qārūra = al-bawl

طبرى، احمد بن محمد، - ۳۶۶ قمرى

tabarī, ahmad ebn-e mohammad (- 977)

از ابوالحسن احمد بن محمد بن یحیی طبری ترنجی است که به گواهی دیباجه همین رساله در ۳۵۷ زنده بوده است. در آن از بقراط و جالینوس و حنین بن اسحاق و ایوب رماوی و از کتاب العروس اسکندر یاد می‌کند.

آغاز: بسمله الحمد لله واهب العقل حمدا يمتري المزيدي و صلى الله على من اصطفاه بالرسالة و شرفه بالايلة و على آله اجمعين. و قد وجدتك اسعدك الله متعجبا من ترك جالينوس افراد كتاب مستقص فى احوال البول و اغفال الحكيم بقراط ذالك ... وقع الى فى سنة سبع و خمسين و ثلثمائة تفسير كتاب النواميس الذى لافلاطن لجالينوس و لم اجد له ذكرا فى فهرسته و لا فهرست

... و بعد فاعلم ايها الأخ ان فى الترتلات الامرية بعد الناموس الاضغر الحكمى و هو علم عملى فى تعديل الذات و الغير بالقياس، امر السياسة و الرياسة و السلطنة بالفعل و العمل بالعدل لا بمحض القياس فى العلم العملى المتعلق به؛ انجام: و لا بد من التجربة و الملوك هم المجربون. فهذا كتابنا صار مشتملا على كلام الحكماء و الملوك و ارباب الناموس و اصحاب السياسة و اندرج هذه الرسالة و فيها فتوى باعمال غير مشروعة ليعلم اشقياء الملوك من سعدائهم و خير اقوالهم من ضارها

كا: محمد تقى بن عبدالحسين نصيرى طوسى، تا: ۱۴ رمضان ۱۰۷۳ق، جا: اصفهان؛ ۳۹گ (۱۴۹پ-۱۸۷پ) [ف: ۴۳۷-۴۳۷]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۷۷/۱۱-عكسى

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عكسى ف: ۲-۲۱۲]

● قابوسنامه / اخلاق / فارسى

qābūs-nāmeḥ

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳-ع و ۳۲-ع

رساله آقای مجتبی مینوی درباره این رساله به فارسى و تركى؛ بی‌کاء، بی‌تاء؛ از روی نسخه ساختگی خریداری فرای خاورشناس برای امریکا، به خط کوفی؛ ۲۸گ، ۱۳ سطر [فیلمها ف: ۱-۱۵۳ و ۲۱۹-۳]

● قاپی گشای / شعر / فارسى

qāpī gošāy

مخمس هفت قاپی.

تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۴۵۸۳/۶

آغاز: صلوات بر رسول و آتش به اتفاق xx بر گو که تا کنی به بهشت برین و فاق

خط: نستعلیق، بی‌کاء، بی‌تاء؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۲×۱۳/۸سم [ف: ۷-۴۳۵]

● القادر / كيميا / عربى

al-qādir

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ قمرى

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

در آن از «کتب العلم» یاد شده و جابر به سید سوگند می‌خورد. در آغاز از «كتاب الموازين الخانيقونية» ارسطو یاد می‌شود. در میانه دارد: «و اذ كنا سميना كتابنا هذا كتاب القادر». در آغاز آن از چهار کتابی که پیش از این در این زمینه ساخته سخن گفته است.

آغاز: بسمله الحمد لله خالق الانام و بادی الاجسام ذى العظمة و الكبرياء ... اعلم وفقك الله تعالى وارشدك الى سبيل الهدى انه

فرستگان: نسخه‌های خطی ایران (فخا)؛ بیست و چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

۱. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۱۹ م
آغاز: برابر؛ انجام: ایضا و النوی الوجه الذی ینویه المسافر من
قرب او بعد و هی مونته لا غیر و اما النوی الذی هو جمع نواة التمر
یذکر و یونث ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: انجام؛
اندازه: ۱۸/۵ × ۲۴/۵ سم [رشت و همدان: ف: ۱۱۷۱-]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۲۶/۱

آغاز: برابر
کا: قزوینی، علی اکبر بن مهدی، تا: صفر ۱۲۳۸ق؛ در آخر
خاتمه ای است «فی بیان تفویض الامر الی الله»؛ جلد: میشتقهوه ای،
اص، ۳۸ سطر، اندازه: ۲۱ × ۳۰/۲ سم [ف: ۵-۲۶]

● مصححات افلاطون / کیمیا / عربی
muṣaḥḥahāt-u aflātūn

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ قمری
jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

دستورهای کیمیایی است که از گفته های افلاطون ضمن هشتاد
و نه «تصحیح» ترجمه شده و جابر آنها را توضیح داده اگر
توضیحی لازم داشت و گاهی مراکشی ناقل این رساله از خود
مطالبی بر آن افزوده است.

آغاز: بسمله. قال المراكشی هذا مصححات افلاطون و تفسیر
جابر بن حیان. قال هداک الله للتقوی، ینبغی ان تفهم، یقول ثم
تاخذ من بعد ذلك فی العمل و ایاک یا اخی ...
[فهرس المخطوطات المصورة ۱/۲۳۵]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۹۲۶
آغاز: برابر؛ انجام: التصحیح الموفی للتسعی و قول النافع ... و مما
شاهدناه فلیکن الان آخرها بحول الله و قوته ... تسلیماً کثیراً.
خط: نسخ، کا: حسین عشقی، تا: ۲۳ ربيع الاول ۱۲۴۳ق؛ جلد:
میشن، ۹۳ گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵/۶ × ۲۱/۴ سم [ف: ۱-۵۰۴]

۲. قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۷۵۱۶/۹
آغاز: برابر؛ انجام: فانها تنقشر عنها قشرة سوداء و تصیر صفراء
ذهباً خالصاً رطباً معدنیاً.
بی کا، تا: ۱۲۷۰ق، جا: تهران؛ جلد: مقوایی، ۷۸ گ (۱۷۶-
۲۵۳)، اندازه: ۱۱ × ۱۸ سم [ف: ۱۹-۳۲۳]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۷۷
آغاز: برابر؛ انجام: کتاب مفاتیح الاسرار فی کشف علوم الابرار
... فی سنة ۱۲۷۳
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۷۳ق؛ واقف: محمد علی قائم مقام،
۱۳۱۶؛ ۴۴ ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷ × ۲۱/۵ سم [الفبائی: ۵۲۵]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۲۳۱/۱۶
آغاز: برابر؛ انجام: التصحیح التسعون. القول فی المنافع و ذلك ان
کل اکسیر ... فلیکن الان آخر ما کون الله و فوته و عونته و مشیته

۹. قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۳۰۸۰/۱

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۰۹ گ (۱-
۱۰۹ پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴ × ۲۱ سم [ف: ۸-۳۰۳]

● مصباح اليقين دماء الظن و التخمين -/
miṣbāḥ-ul yaqīn dimā' -uẓ ḡann wa-t taxmīn

خراسانی، محمد، ق ۱۳ قمری
xorāsānī, mohammad (- 19c)

قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۱۰۱۲۷/۳
خط: نسخ، کا: علی بن عباس بحرانی، تا: قرن ۱۳؛ قطع: جیبی
[میراث شهاب: س ۸-۲-۲۵]

● مصباح اليقين في أصول الدين / کلام و اعتقادات، شعر /
عربی

miṣbāḥ-ul yaqīn fi uṣūl-il dīn
حسینی مرندی، اسماعیل بن نجف، -۱۳۱۸ قمری
hoseynī marandī, esmā'īl ebn-e najaf (- 1901)

تاریخ تألیف: ۱۲۵۶ق
ارجوزه ای است در پنجاه و هفت بیت در اصول دین با اختصار
کامل.

قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۸۱۳۳/۲
آغاز: الحمد لله الذی هدانا xx الی اتباع من بهم نجانا / ثم الصلاة و
السلام علی xx محمد و فضله قد اتجلی؛ انجام: ألف و ضربی مائة
و خمسون xx و ستة و ذاک خذ یا محزون
خط: نسخ، کتاب = مؤلف، بی تا، جلد: تیماج، ۳ گ (۱۷-
۱۹ پ)، اندازه: ۱۶ × ۲۱/۵ سم [ف: ۲۱-۱۲۶]

● المصحح = الكشکول / لغت / عربی
al-muṣaḥḥah = al-kaškūl

عبدالقادر
'abd-ol-qāder

مؤلف کتابی به نام «کشکول کبیر» پرداخته در چند مجمع که
مجمع دهم، این کتاب است و در یک «مقدمه» و بیست و هشت
«باب» و یک «خاتمه» در لغت عربی به عربی است.

آغاز: بسم الله ... الحمد لله ... اما بعد فیقول العبد العاجز الخاسر
عبد القادر هذا المجمع العاشر من المجموع المسمى بالكشکول
الكبیر من مؤلفات الفقیر فی اللغة منتخبا من کتاب الصحاح علی
نظمه و ترتیه و سمیه بالمصحح و الله الموفق و المعین باب
الالف المهموز فصل الالف اجا علی فعل بالتحریک احد جبلی
طی و الاخر سلمی و نیسب الیهما الاجیون ...

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و نه؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276267

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۳

1847)

تبریز: قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه: بدون شماره/۱۱
بی کا، بی تا [نشریه: ۵۱۸-۷]

به مشترکات و مشتبهات رجال کتاب التهذیب و الاستبصار <
الرجال
به المشترك لفظا والمختلف صقعا < المشترك وضعاً و
المفترق صقعا

● **المشترك وضعاً و المفترق صقعا** / ادبیات / عربی
al-muštarak waq'-'an wa-l muftaraq šuq'-'an

یاقوت حموی، یاقوت بن عبدالله، ۵۷۴ - ۶۲۶ قمری
yāqūt-e hemavī, yāqūt ebn-e 'abd-ol-lāh (1179 - 1230)

از ابو عبدالله یاقوت رومی حموی بغدادی است که پس از معجم
البلدان ساخته است (دبیاجه). نام جاهایی که از جهت لفظ مانند
یکدیگر و از جهت مکان جغرافیایی در چند جا می باشند، در
بیست و هشت کتاب به عدد حروف آغاز نامها، و مطالب بسیار
مختصر و فهرست وار و گزیده شده از کتاب بزرگ خود مؤلف
«معجم البلدان» است.

چاپ: لیدن، محقق: وستفیلد، مؤسسه بریل، ۳۷۰ ص،
۱۲۶۲ق؛ بغداد، مکتبه المثنی، ۱۹۶۳ م.
[معجم المطبوعات ۱۹۴۲]

۱. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۴۴۶۹

آغاز: الحمد لله الذي تفرد لوحدانته بصفة الاسم و جعل لعباده
لتعدادهم وصف المسمى. نسخه: موضعان بضم السين و فتح الراء و
ياء ساكنة وراء السير واد بالحجاز قال كثير؛ **انجام**: فرحم الله
امرأ استفاد منه شاركنا في صالح دعائه و سأل لنا الله المغفرة و
التجاوز عن السيئات اذا جاوزنا الاموات.

قطعه‌ای از کتاب از حرف سین پایان آن می باشد؛ خط: نسخ،
بی کا، تا: شاید قرن ۸؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۶۹ گک، ۱۹ سطر،
اندازه: ۲۵×۱۷ سم [ف: ۱۲-۵۶]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۷۵۴

آغاز: بسمله، الحمد لله المتفرد بالصفات و الاسم المتتره عن
المشاركة و المكان؛ **انجام**: و قيل له بين في وادی الغاين.
خط: نسخ، کا: آقا بابا بن محمد مهدی شاه میرزایی، تا: ۱۱
صفر ۱۲۸۶ق؛ جلد: تیماج، ۴۱۵ گک، ۲۱ سطر (۱۶×۸/۵)، اندازه:
۲۲×۱۵ سم [ف: ۵-۵۷۱]

✓ ● **المشتری = الرصاصين / كيميا / عربی**

al-muštarī = ar-raṣāšīn

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ قمری

نویسنده در گک ۶۸ شیخ مهدی و در گک ۹۱ مهدی پسر عبدالمراد
نوشته شده؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۶۸ گک (۱-۶۸)،
۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۱۵ سم [ف: ۲-۶۵۶]

۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۹۰۱/۳

خط: نسخ، کا: معصوم بن حاج ابراهیم، تا: ۱۲۳۱ق؛ ۵۱ گک (۷۵-
۱۲۵)، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۱۵ سم [ف: ۳-۳۶]

۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۶۸۲/۴

کا: محمد جعفر ساوجی، تا: ۱۲۷۱ق؛ قطع: خشتی [ف: ۲۹۴]

● **مشترکات الرجال (فوائد في تحقيق) / رجال / عربی**
muštarakāt-ur rijāl (fawā'id-un fi taḥqīq-i)

حسینی استرآبادی، محمد علی بن احمد، ۱۰۱۰ -
۱۰۹۴ قمری

hoseynī estarābādī, mohammad 'alī ebn-e ahmad (1602
- 1683)

تاریخ تألیف: ۱۰۸۸ق

در مصفی المقال (ص ۱۴۰ و ۳۶۸) از دو مشترکات یاد شده که
گویا این یکی نباشد. مؤلف می گوید که کتاب رجال
استرآبادی گرچه خوب است ولی برای معرفت مشترکات بسنده
نیست و من هنگامی که به کتاب های تهذیب و استبصار
می نگرستم به این نکات برخوردیم و ضمن چند فائده
آوردیم. (دانش پژوه)

آغاز: بسمله. الحمد لله الحميد المجيد المبدي المعيد ... و بعد فلا
يخفى ان بعد المعرفة معرفة رواة آثار اهل البيت.

انجام: اخري اذا ورد الحسين بن سعيد عن القسم ... هذا ما وقت
عليه الآن و لو وقفني الله تعالى على غير ذلك لالحقته به ان
شاء الله و هو الموفق للصواب واليه المرجع و المآب

۱. کاشان؛ امیر کبیر؛ شماره نسخه: ۱

بی کا، بی تا [نشریه: ۴-۳۵۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۳۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن سالک الدین یزدی، بی تا، جا:
اصفهان؛ محشی؛ کاغد: سپاهانی، ۲ ص (۵۷-۵۸) [ف: ۸-۵۵۴]

به مشترکات الطریحی < جامع المقال فيما يتعلق باحوال
الحديث و الرجال

● **مشترکات کاظمی / عربی**

moštarakāt-e kāzemī

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ -
۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad ja'far ebn-e sayf-od-dīn (1784 -

فهرستگان: نسخهای خطی ایران (فنا)، جلد بیست و نه؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276267

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۳